VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY 1

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 13 — Vol. LIII vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantai, helmik. 1 p. — Saturday, Feb. 1, 1969

Kosto ei auttaisi -- Dayan

Israelin lentokoneiden sanotaan hyökänneen Irakin joukkoja vastaan – NL tuomitsi hyökkäyspolitiikan

Tel Aviv — Israel antoi keskiviikkona tietää, että pelko Irakissa olevan 3,000 juutalaisen kohtalosta on päässyy siihen, miksi Israel ei ole järjestänyt kostohyökkäystä Bagdadin hirttotuomioiden täytäntöönpanosta.

Puolustusministeri Moshe Dayan selosti Israelin asennetta 14 miehen — heistä 9 juutalaisia — hirttämiskysymyksestä. He olivat syytettynä vakoilusta Israelin hyväksi.

"Kukaan ei voi olla huomioonottamatta Irakin kauheita tapahtumia. Mutta meidän velvollisuutemme jälellejääneitä kohtaan on tehdä kaikkemme heidän avustamisekseen ja lisäksi mobilisoida kansainvälistä tukea heidän puolelleen. Meidän täytyy myös omien tekojemme pohjalla taata se, että ne eivät anna tekosyytä kuolema siinä maassa edelleen olevia juutalaisia", sanoi Dayan.

Hänen lausuntonsa "rivien välistä" piilkistää vihje, että Israelin strategistit ovat ehkä suunnitelleet salamaiskua Bagdadin hirttotuomion kostoksi, mutta niitä on pidätytty mahdollisten seuraamusten johdosta.

Tel Aviv. — Jännitystilanne paheni lähi-idässä torstaina kun Bagdadin radio tiedoitti, että Israelin seitsemän lentokonetta hyökkäsi irakilaisjoukkoja vastaan ampumisen lopettamisrajan itäpuolella.

"Meidän ilmatorjuntatykkimme pudottivat hyökkääjien yhden koneen", sanottiin tiedonannossa. "Paljain silmin nähtiin miten se syöksyi liekeissä miehitettynä olevan Syyrian Golan ylängön paikkeilla. Irakin asevoimat eivät kärsineet miesmenetyksiä."

Israelin asevoimien toimesta 'kiellettiin täydellisesti tämä syytös" Tel Avivissa.

Samalla kertaa Jordanian radiotiedossa syytettiin, että Israelin kaksi hävittäjäkonetta oli loukannut arabien ilmatilaa lentämällä Jordan—joen yli. Ne ajettiin takaisin, sanottiin tiedonannossa.

Kairo. — Neuvostoliitto esitti torstaina Israelille varoituksen, että sen sotilasklikin "ei tule ylläpitää toivoa, että se voi istua mukavuodessa rangaistuksia kohtaamatta."

Alexander Shelepin, Neuvostoliiton kommunistisen puolueen puhemiehistön jäsen sanoi arabimaiden 45 ammattiyhdistysliiton edustajien kokouksessa, että lähi-idän tilanne on huonoinemassa "Israelin hyökkäyspolitiikan johdosta arabimaita vastaan."

"Israelin kavala hyökkäys Beirutin lentokenttää vastaan oli rosvo- ja gängsteriteko", sanoi Shelepin. "On olemassa voimia jotka voivat rajoittaa heidän ajattelemattomuuksiaan."

Israelin sotilasjohtoklikki "on välittömänä työkaluna Yhdysvaltain imperialismin käsissä sen kauaskantoisten päämäärien toteuttamiseksi lähi-idässä", jatkoi mr Shelepin vaatien Israelia vetämään asevoimansa ennen kesäkuun sotaa v. 1967 vallinneitten rajojen taakse

* * *   * * *   * * *

Sharp kehoitti Israelia luopumaan kostohankkeesta Irakia vastaan

Verenvuodatusten, väkivaltaisuuksien, kostojen ja uusiintuvien vihamielisyyksien rengas on rikottava

Ottawa. — Canadan ulkoministeri Mitchell Sharp esitti keskiviikkona Israelin hallitukselle pyynnön, että se ei ryhtyisi kostotoimenpiteisiin Irakia vastaan sen johdosta kun Irakissa hirtettiin 3 muun henkilön yhteydessä 9 juutalaista vakoilusyytöksen perusteella.

Mr Sharp sanoi alahuoneen istunnossa olevansa erikoisesti huolestuneen niistä tiedoista joiden mukaan Irakissa suunnitellaan uuden kostosyytöksen nostamista 36 muuta henkilöä vastaan joista 13 on juutalaisia. Tätäkin ryhmää epäillään vakoilusta.

"Verenvuodatusten, väkivaltaisuuksien, kostojen ja uusien vihamielisyyksien ympyrä on kiertänyt liian kauan sillä alueella ja se (ympyrä) on särjettävä", sanoi Sharp.

Hän sanoi Canadan hallituksen olevan hyvin huolissaan siitä minkälainen vaikutus näillä tapahtumilla on lähi-idän rauhanneuvotteluun.

"Tämäntapaiset toimenpiteet voivat vain hidastuttaa ja vaikeuttaa oikeudenmukaisen ratkaisun saantia . . ja huolimatta niistä ymmärrettävistä tyrmistymisistä minkä nämä tapahtumat ovat Israelille aiheuttanet, minä pyydän sen (Israelin) hallitusta pidättymään kostotoimenpiteistä", sanoi mr Sharp.

Hän sanoi, että suurvalloilla on YKn peruskirjan mukaan erikoisvelvollisuuksia rauhan takaamisen ja ylläpitämisen ja Sharp kehoitti niitä "ryhtymään täydellisesti soviteluyrityksiin sekä tukemaan YK:n pääsihteerin erikoisedustajan oikeutetun ja kestävän rauhan saavuttamiseksi."

Canadan katsantokanta esitettiin Irakin hallitukselle Bagdadissa olevan Canadan suurlähettilään toimesta, selitti mr Sharp.

David Lewis (NDP York South) sanoi, että vaikka hän on itsekin juutalainen, hän antaa kuitenkin kannatuksensa mr Sharpin vetoomukselle, että Israel "ei kostaisi tätä tapahtumaa kuten se on menetellyt toisissa yhteyksissä."

Hän esitti kuitenkin samalla vihamielisen asenteensa arabimaita kohtaan sanoen niiden uudelleen aseistusta provokatoriseksi teoksi.

R. G. L. Fairweather (PC Fundy-Royal) sanoi, että lähi-itään ei saada pysyvää rauhaa ilman kahden suurvallan keskitettyä yhteistoimintaa.

PEKINGIN VIHOLLISINA USA JA N-LIITTO?

Hongkong. — Julkaisten sarjan terävasanaisia lausuntoja, Peking antoi keskiviikkona tietää, ettei se anna suurtakaan arvoa suhteilleen Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton kanssa.

Tosiasiassa Peking leimaa suurvallat Kiinan leppymättömiksi vihollisiksi ja väittää, että ne toimivat käsikädessä. Kiina ennustaa niiden molempien tuhoutumista vallankumouksellisten kansojen käsissä.

Pekingin julkaisemaan kolmeen lausuntoon on kiinnitetty erikoishuomiota mieluimminkin niiden ajankohtaisuuden kuin sisällön kanssa.

Yhdysvalloissa on uusi presidentti. Yhdysvaltalaisten ja kiinalaisten pitäisi aloittamaan diplomaattiset keskustelunsa Varsovassa. Näitä yhteyksiä ei ole ollut kahden maan välillä 13 kuukauden aikana. Peking tiedoitti jokin aika sitten Yhdysvalloille, että se on halukas järjestämään nämä Varsovan keskustelut ja että se on myös halukas neuvottelemaan rauhallisen rinnakkaiselon ohjelmaa Yhdysvaltain nähden.

Kuvaan tulee myös se, että Canada ja Italia ovat antaneet vastikään ymmärtää, että ne ovat valmiina tunnustamaan Kiinan. Peking on puolestaan antanut ymmärtää — asiaa varsinaisesti niin sanomatta — että se on halukas diplomaattisuhteiden järjestämiseen Canadan kanssa ja suhteiden parantamiseen—myös Yhdysvaltain kanssa.

Tämän vuoksi on diplomattipiireissä kysytty, miksi Kiina löysi juuri tällä hetkellä "rauhallisen rinnakkaiselon" maailman johtavien suurvaltojen kanssa.

Yhtenä selostuksena on esitetty se, että Pekingin lausunnot on todellisuudessa tarkoitettu kotiyleisön nautittavaksi Kiinan kommunistisen puolueen yhdeksännen kongressin aattopäivinä.

Neljää suurta vaaditaan lähi-idän ratkaisuun

U Thant kehoitti Neljä Suurta sekaantumaan lähi-idän asiaan ennen sodan puhkeamista

United Nations. — Täällä nousi keskiviikkona painostusliike sen hyväksi, että Neljän Suuren pitäisi sekaantua lähi-idän asiain kulkuun ja ehkäistä uuden sodan puhkeaminen Israelin ja arabimaiden välillä.

Vaikka Yhdysvallat vetosi tiistaina (ja Canada keskiviikkona) Israeliin, että sen tulisi pidättyä kostotoimenpiteisiä Irakia vastaan YKn diplomaattipiireissä oli huolestuneisuutta siitä, että jos Irakissa toistetaan uusien syytösten perusteella juutalaisten hirttämisiä vakoilusyytösten perusteella, niin Israel voi vastata siihen kostotoimenpiteillä.

Monen arabimaan, erikoisesti YAT:n ja Jordanian väitetään yksityiskeskusteluissa kehoittaneen Yhdysvaltoja, Neuvostoliittoa, Britanniaa ja Ranskaa näyttämään itse lähi-idän taistelujen tilanteesta mihin ei ole vielä mitään ratkaisua löydetty.

Niiden väitetään yksityiskeskusteluissa ilmaisseen pahoittelunsa myös siitä kun Irakissa hirtettiin julkisella paikalla vakoilusta syytettyjä henkilöitä, joukossa myös juutalaisia. Mutta ne katsovat että yleisillä paheksumislausunnoilla ei ole mitään vaikutusta Irakin hallitukseen.

YKn pääsihteeri U Thant kehoitti tiistaina Neljää Suurta sekaantumaan lähi-idän rauhanneuvotteluihin ja painostamaan sekä arabeja että Israelia sopimukseen pääsemisen hyväksi.

Jos suurvallat eivät tätä tee, selitti U Thant, silloin voi puhjeta uusi sota, mihin sekaantuvat myös ydinaseet, kuten presidentti Nixon varoitti Washingtonissa viime maanantaina

Presidentti de Gaulle sanoi keskiviikkona Pariisissa, että jos Neljä Suurta ei ryhdy toimenpiteisiin lähi-idän tilanne voi kehittyä veriseksi kaaokseksi.

Erikoista huolestuneisuutta aiheutti Israelin hallituksen esittämät kostouhkaukset Irakia vastaan.

Mr Gunnar V. Jarring, YKn sovittelijavirkailija, on nyt New Yorkissa keskustellakseen tilanteesta U Thantin sekä Neljän Suuren ja kiistaan osallistuvien maiden edustajien kanssa.

Pyssymiesten saaliksi $103,200 palkkarahoja

Lontoo. — Pyssymiehet saivat saaliikseen $103,200 palkkarahat Wiganin kaivoskaupungissa Englannissa.

Neljä poliisiksi naamioitunutta pyssymiestä ryösti rahat Wiganin kaupunkiin kuljettamassa olleesta pankkiautosta.

USAn 17,000 miehen manööverit Länsi-Saksassa

Vilseck, Länsi-Saksa. — USA:n hyökkäysvaunut menivät rämisten läpi nukuksissa olleiden Bavarian kylien ja tykistön tulitus helisytti ikkunoita sekä F-4 Phantom suihkuhävittäjät lensivät ulvahdellen viime keskiviikkona alkaneissa USA:n joukkojen aloittamissa sotaharjoituksissa, joiden sanotaan olevan kaikkein laajempien sitten vuoden 1963.

Noin 17,000 sotilasta osallistuu näihin sotilasharjoituksiin, joita käydään Tshekkoslovakian rajan läheisyydessä.

Suurin osa harjoituksiin osallistuvista sotilaista on ollut aikaisemmin USA:n sotavoimien palveluksessa Länsi-Saksassa ja sotilaat lennätettiin takaisin Länsi-Saksaan viime viikolla, jotta heidän tehonsa voidaan tutkia jos tulee tarve sotilaiden Länsi-Saksaan siirtämiselle kriisin aikana.

Sotaharjoitukset alkoivat 6,000 miehen hyökkäysjoukolla noin 11,000 puolustuksessa olevaa sotilasta vastaan.

Puolustusjoukot olivat kaivautuneet noin 25 mailin päähän Tshekkoslovakian rajasta Länsi-Saksassa ja "hyökkäysoperaatio" alkoi kello 6.30 keskiviikkoaamuna.

CIAn entinen johtaja kuoli

Washington. — USAn Central Intelligence Agencyn (CIA) entinen johtaja Allen W. Dulles kuoli myöhään keskiviikkoiltana Georgetownin yliopiston sairaalassa. Hän oli kuollessaan 75 vuoden ikäinen.

Tämä entinen USA:n mestarivakoilija johti CIA:ta vuodesta 1953 vuoteen 1961. Hänet nimitettiin CIA:n johtajaksi presidentti Eisenhowerin toimesta ja John F. Kennedy pyysi Dullesin pysymään tehtävässään, josta hän sai $22,000 vuosipalkan.

Dulles oli myös jäsenenä Warrenin komissiossa, joka tutki presidentti Kennedyn salamurhaa ja tuli johtopäätökseen, että Lee Harvey Oswald suoritti salamurhan yksin toimien.

Dulles erosi CIA:n johtajan toimesta muutaman kuukauden kuluttua Sikojen lahden (Bay of Pigs) hyökkäyksen "pannukakun" jälkeen Valkoisesta talosta tiedoitettiin kuitenkin, että Dulles oli aikonut jäädä eläkkeelle jo ennen Kuuban tapausta.

Dulles oli USAn entisen ulkoministerin John Foster Dullesin veli Eräs CIA:n puhemies sanoi Dullesin kuoleman johtuneen flunssan ja keuhkokuumeen jälkisairauksista.

Lakot jatkuvat Italiassa

Rooma. — Italian huoltoasemien työläiset jättivät bensiinipumppunsa ja opettajat marssivat läpi Rooman samalla kun uniot ilmoittivat uudesta yleislakosta Italian teollisuuslevottomuuksien vieriessä eteenpäin tällä viikolla.

Vandalistit hävittivät 26 huoltoasemaa, heittivät pommeja kahteen muuhun asemaan ja koettivat sytyttää neljä muuta tuleen sen jälkeen kun työläiset menivät epämääräiseen lakkoon.

Samanaikaisesti noin 1,000 osa-aikaopettajaa ja jatkokoulujen eiopettajatyöläistä marssivat opetusministeriön edustalle Roomassa vaatien parempaa työturvallisuutta ja parempia mahdollisuuksia ylennysten saantiin

NATO-jäsenyydestä tulee Canadan maksettavaksi $423 milj. lasku

Tämä on 2 kertaa suurempi menoerä mitä yleensä on otaksuttu NATO-liiton canadalaisille maksavan

Ottawa. — Liittohallitus arvioi että NATO:n jäsenyydessä pysyminen tulee maksamaan Canadalle $423 miljoonaa vuodessa, noin neljännen osan koko puolustusministeriön menoista ja yli kaksi kertaa enemmän mitä NATO-jäsenyyttä arvostelevat piirit ovat arvioineet sen maksavan.

Tämä tilastotieto on niistä luottamuksellisissa tausta-aineisto-papereissa, joita puolustusministeriö jakoi keskiviikkona alahuoneen puolustus- ja ulkomaa-asiain valiokunnan jäsenille.

Näin suurista menoista huolimatta näissä 150 sivua käsittävissä asiakirjoissa tunnutaan annettava myöntymys NATO-jäsenyyden edelleen jatkamiselle. Suuri osa näiden papereiden asiatiedoista oli puolustusministeri Leo Cadieuxin maanantaisessa puheessa.

Puolustusministeri Cadieux antoi miltei välittömän vastauksen postiasiain ministeri Eric Kieransille, joka Nanaimossa, B. C. aikaisemmin pitämänsä puheen yhteydessä suositteli voimakkaasti, että Canadan pitäisi omien etujensa vuoksi erota NATOSTA kokonaan.

Vaikka puolustusministeriössä on aina välteity tilastotietojen antamista NATO-jäsenyyden kustannuksista, niin yleisenä käsityksenä on ollut, että se maksaa Canadalle vuosittain noin $200 miljoonaa.

Tämä summa on saatu laskemalla siten, että canadalaisjoukkojen ylläpito Euroopassa maksaa $145 miljoonaa vuodessa, mihin summaan on lisättävä reservien ja täydennysjoukkojen harjoittamiskustannukset, $55 miljoonaa. Mr Kierans ja muutkin ovat käyttäneet NATO:sta keskusteltaessa tätä $200 miljoonaa summaa.

Mutta keskiviikkona annetuista tausta-aineistoista näkyy, että NATO-jäsenyys tulee paljon kalliimmaksi.

Näiden asiakirjojen mukaan jalkaväkiprikaatin ja ilmavoimadivisioonan ylläpitokustannukset Euroopassa ovat $140 miljoonaa, mutta samalla myönnetään että näistä ylläpitokustannuksista on vaikea saada aivan tarkkoja tietoja.

Uusi sopimus ja 10-päiväinen joululoma

Fort Erie, Ont. — Fort Eriessä sijaitsevan Fleet Manufacturing yhtiön työläiset hyväksyivät tällä viikolla erikoisen työehtosopimuksen, jonka perusteella työläiset saavat 10 päivän palkallisen joululoman. Sopimuksen uskotaan olevan ensimmäisen laatuaan Canadassa.

Tämä työehtosopimus, joka käsittää International Association of Machinists Aerospace Workers union osaston no. 171 yli 680 työläistä, takaa työläisille maksullisen loman joulukuun 24 ja tammikuun2 päivän välisenä aikana.

Joululoma on lisänä tavalliseen kesälomaan.

Uudessa sopimuksessa taataan myöskin 50—75 sentin tuntipalkankorotukset tunnissa, mikä tulee nostamaan työläisten tuntipalkat 3.39 — 4.45 dollariin tunnissa sopimuksen voimassaoloaikana. Sopimus menee umpeen syyskuun 30 päivänä 1971.

Hellyerin raportti "yleisön pettämistä" sanoi NDP:n edustaja

Stanfield epäilee korkokannan nousevan — rakennusyhtiöt ovat hyvillään

Ottawa. — John Gilbert (NDP Broadview) sanoi alahuoneen istunnossa keskiviikkona, että Paul Hellyerin erikoiskomitean raportti Canadan asuntotarpeista on todellisuudessa "canadalaisyleisön suuri petosyritys".

Hän sanoi anteeksiantamattomaksi varojen ja ajan kulutukseksi sitä, kun yleisölle hankitaan tietoja jostakin sellaisesta "mikä on jo tiedossa: Että meillä on asuntokriisi Canadassa ja että liittohallituksen pitäisi tehdä jotakin sen suhteen".

Mr Gilbert sanoi Hellyerin tutkimuskomitean raportin ehdotuksia "säälittäväksi ja pateettisiksi" selittäen, että näitä ehdotuksia laadittaessa ei ole huomioitu lainkaan ihmisiä joiden vuosiansiot ovat $4,000—$7,500 välillä.

Hän sanoi, että hallituksella ei ole vieläkään todellista tavoitetta 250,000 asuntoyksikön hankkimiseksi vuosittain vallitsevan asuntopulan lieventämiseksi.

"Tuntuu siltä kuin hallitus suvaitsisi äärettömän korkeita korkoja, mitä ihmisten on maksettava", sanoi mr Gilbert ja lopetti sanomalla, että Hellyerin komitean raportti edustaa "häpeällistä suhtautumista Canadan asuntokriisiin".

Konservativien johtaja Robert Stanfield esitti keskiviikkona varoituksen, että poistamalla NHA:n kiinnityslainojen korkojen kattorajan, mitä Hellyerin komitea suosittelee — voidaan ajautua korkokannan nousuun.

NHA:n kiinnityslainojen koron nykyinen kattotaso on 9⅜%.

Alahuoneen istunnolle aiemmin päivällä esitetyssä Hellyerin komitean raportissa ehdotetaan tämä korkannan kattorajan kokonaan poistamista väittäen, että kattorajalla on ollut taipumusta nostaa korkokantaa ylemmäksi eikä pitää sitä alhaalla.

Mr. Stanfield sanoi kannattavansa Hellyerin komitean useita ehdotuksia, mukaanlukien sitä, että rakennustarpeet vapautettaisiin 11-prosenttisesta liittohallituksen myyntiverosta.

Kansallisen asuntorakentajain yhdistyksen kokouksessa Vancouverissa ilmaistiin keskiviikkona se tosiasia, että rakennusurakoitsijat rakastuivat ensinäkemältä Hellyerin komitean ehdotuksiin.

Rakennusyhtiöt ovat vaatineet useita nyt ehdotettuja muutoksia aina v:sta 1960 lähtien, selitettiin Vancouverissa. Ne ovat erikoisesti vaatineet sitä, että NHA:n lainoja saataisiin vanhojen asuntotalojen ostoon jne. Yleistä tyytyväisyyttä herättää rakennusyhtiöiden piireissä myös 11-prosenttisen myyntiveron poistoesitys jne.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Peräännyen aikaisemmin ilmoittamastaan kannasta raha-asiain ministeri Edgar Benson tiedoitti torstaina alahuoneen istunnossa, että liittohallitus ei tule vetämään perintöveroa alle $50,000 arvoisista kuolinpesistä. Lokakuun 22 pnä esittämänsä budjettipuheen yhteydessä mr. Benson sanoi, että yli $20,000 arvoiset kuolinpesät joutuvat liittohallituksen perintöverotuksen kohteeksi.

Pariisi. — Vietnamin rauhanneuvottelujen toinen istunto päättyi torstai-iltana ilman mitään näkyviä tuloksia. Neljän osapuolen — Yhdysvaltain, Saigonin, Pohjois-Vietnamin ja Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman valtuutetut olivat 7½ tuntia kestäneessä kokouksessa. Ainoa päätös mikä kokouksessa tehtiin oli se, että seuraava kokous pidetään viikon kuluttua torstaina.

Buffalo Narrows, Sask. — Yhdeksäntoistavuotiasta metis-sekatyöläistä vastaan nostettiin torstaina seitsemän murhasyytöstä sen johdosta kun Buffalo Narrowsissa murhattiin julmalla tavalla kirveellä yhden perheen kuusi jäsentä ja perheen luona ollut eräs vierailija.

Julma joukkomurha Saskatchewanissa

Buffalo Narrows, Sask. — Poliisit tiedoittavat,, että seitsemän henkilöä oli surmattu kirveellä aikaisin torstaiaamuna tässä syrjäisessä luoteis-Saskatchewanin yhdyskunnassa, joka sijaitsee noin 275 mailia luoteeseen Saskatoonista.

Eräs mies pidätettiin sen jälkeen kun RCMP löysi kahden aikuisen ja neljän lapsen ruumiit eräästä kodista tässä suurimmalta osalta intiaanien asuttamasta 700 asukkaan yhdyskunnasta. Kolmas aikuinen henkilö kuoli myöhemmin sairaalassa.

Kaksi aikuista ja neljä surmansa saanutta lasta olivat kaikki yhdestä perheestä ja kolmas aikuinen henkilö oli ollut perheen vieraana. Poliisit eivät ole päästäneet julkisuuteen henkilötietoja.

Viides lapsi on hengenvaarallisessa tilassa sairaalassa. Virkaatekevänä kuolemansyyntutkijana toimiva RCMP:n virkailija William Semans, Buffalo Narrowsta, sanoi ettei pidätettynä oleva mies ole surmatuksi tuleen perheen jäsen.

Poliisit sanoivat, että surmansa saivat 32- ja 48-vuotiaat miehet sekä 30-vuotias nainen ja viisi sekä kuusi vuotiaat pojat ja kolmen sekä yhdeksän vuoden ikäiset tytöt. Vakavasti loukkaantunut poika on kahdeksan vuoden ikäinen.

"Demokraatilta" katkottiin siipiä

Washington — Erästä USA:n etelävaltiota kongressissa edustava demokraatti menetti vanhemmuusetuoikeutensa sen johdosta kun hän sanoi aikaisemmin pitävänsä Canadan pääministeri Pierre Trudeauta Canadan Castrona ja kannatti avoimesti viime vuonna itsenäistä presidenttiehdokasta George Wallacea.

Demokraattien kongressiryhmä ryhtyi rankaisutoimenpiteisiin sen jälkeen kun Louisianan kongressimies John Rarick teki jo toisen hyökkäyksen pääministeri Trudeauta vastaan tiistaina.

Kaksi viikkoa aikaisemmin tämä äärioikeistolainen demokraatti moitti Trudeauta, sanoen hänen kallistuvan liian paljon vasemmalle ja vaati boikottia canadalaisten tuotteiden suhteen. Rarickin tekemän Trudeaun vastaisen hyökkäyksen sanotaan häpäisseen niin paljon demokraattipuolueen jäseniä, että USA:n senaatin enemmistön johtaja Mike Mansdield joutui tämän johdosta viime viikolla kehumaan ylenmääräisesti mr Trudeauta USA:n senaatissa.

LAINLAATIJAKUNNAN JÄSENILLE PALKANKOROTUS

Ontarion lainlaatijakunnan jäsenet haluavat puolivuotisen toimen hoitamisesta $4,000 palkankorotuksen selitti konservatiivipuolueen ryhmän järjestäjä — "piiskuri" — Leonard Reilly keskiviikkona.

Mr Reilly sanoi kolmen puolueen edustajain valittaneen hänelle, että heidän $11,000 ja $12,000 palkkansa eivät ole riittävät nyt kun lainlaatijakunnan istunnot kestävät jopa kuusikin kuukautta

Suur-Torontonon alueelta valitut lainlaatijakunnan jäsenet saavat $8,000 vuosipalkan ja sen lisäksi $3,000 kulujensa peittämiseen.

Muut lainlaatijakunnan jäsenet — jotka asuvat Suur-Toronton rajojen ulkopuolella — saavat tuhat dollaria enemmän vuodessa.

Lainlaatijakunnan jäsenet saavat myös kunkin istunnon aikana 15 edestakaista vapaa-matkaa vaalialueelleen. Mr Reilly sanoi joidenkin jäsenten tekevän istunnon aikana jopa 30 matkaa kotialueelleen

Mr. Reilly sanoo lainlaatijakunnan jäsenten haluavan 25 prosentista korotusta palkkoihinsa ja käyttövaroihinsa, eli $1,000 lisäystä kulunkiensa peittämiseksi (yhteensä $4,000) ja $3,000 korotusta palkkoihinsa.

Keskiviikkoisten uutistietojen mukaan mr Reilly sanoo kuulleensa "paljon mutinaa" lainlatijakunnan jäsenten palkoista. Hän on näistä valituksista tiedoittanut pääministeri Robartsille.

Pääministeri Robarts ei ole kuitenkaan tehnyt mitään sitoumuksia näiden palkkojen korottamiseksi, sanoo mr Reilly.

Lainlaatijakunnan jäsenet maksavat tuloveroa palkastaan mutta eivät käyttöveroista kulujensa peittämiseksi. Lainlaatijakunnan jäsenet saivat viimeisimmän palkankorotuksen v. 1965 jolloin heidän palkkansa korotettiin viidestä kahdeksaan tuhanteen dollariin.

VAPAUS
(LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Suomen TUL:n vuosipäivästä

Tuhannet täkäläiset kansalaisemme — niin aikaisemmin kuin myöhemminkin tulleet — ovat Suomen TUL:n kasvatteja, tai olleet ainakin läheisessä kosketuksessa siihen. Liiton entisillä "tytöillä" ja "pojilla" on TUL:sta vielä monien vuosien jälkeen hyvin lämmin kohta sydämessä. He antavat vieläkin suuren arvon sille työlle minkä TUL on Suomen työtätekevän nuorison ja koko työväenliikkeen hyväksi tehnyt ja mitä se edelleen tekee.

Suomen itsenäisyyden ensi vuosina, kansalaissodan jälkiselvittelyjen seurauksena, työväen urheiluseurojen yhdyssiteeksi perustettu Työväen Urheiluliitto on kulkenut vaiherikaan 50-vuotistaipaleen, sanotaan TUL:n liittotoimikunnan merkkipäivän johdosta viime sunnuntaina antamassa lausunnossa, mikä julkaistaan lehtemme tämänpäiväisessä numerossa. Liittomme toiminta on todella ollut itsenäisen Suomen arkea, kuten mainitussa lausunnossa todetaan. Ja TUL:n voimanlähteenä on ollut jäsenistön pyyteetön aatteellisuus ja luottamus parempaan huomispäivään.

Luokkasodan liekeistä nousseen Työväen Urheiluliiton johtotähtenä on aina ollut joukkourheilun kehittäminen, laajojen joukkojen vetäminen urheilun pariin. Nyt, jolloin Työväen Urheiluliitto juhlii 50-vuotistaivaltaan, se voi todeta periaatteensa tulleen yleisesti hyväksytyksi, kuten liittotoimikunnan juhlakokouksen julkilausumassa todetaan.

Työväen Urheiluliitto on perustamisestaan lähtien tunnustautunut osaksi työväenliikettä, totesi Kansan Uutiset tämän juhlapäivän toimituskirjoituksessaan. Sen tehtävänä yhteisessä työväenliikkeessä on ollut tuoda virkistystä tehdassaleissa, metsissä, maataloudessa, rakennuksilla, virastoissa ja kodeissa jokapäiväistä työtään tekevien arkipäivään.

Osana työväenliikettä on työväen urheiluliitto joutunut 50-vuotisen taipaleensa aikana kokemaan myös kaikki työväestön toimintapiirin nousu- ja laskukaudet. Sen historian kirjasta voidaan löytää n.s. valkoisen terrorin kausi, 30-luvun lapualaisriehunnat laittomuksineen, liiton johtaminen sotavankkureiden kannattajaksi sekä sodanjälkeisen kauden riemukas toiminnallinen nousu ja sitä seurannut sisäisten riitaisuuksien kausi. Työväen Urheiluliitto on elänyt vaikeita aikoja jolloin sen koko olemassaolo on ollut uhattuna. Jäsenistön aatteellisuus ja usko on kuitenkin kestänyt. Työväen urheiluliittoa ei ole saatu kukistetuksi, ei ulkonaisella painostuksella eikä sisältäpäin nakertamalla, totesi mainittu lehti ja jatkoi:

Juhiessaan 50. toimintavuottaan ei Työväen Urheiluliitto katsele vain taaksepäin menneisyyteen. Juhlakokouksen julkilausumassa kartoitetaan myös tietä tulevaisuuteen. Liitto toteaa urheilun kuuluvan kulttuuritoimintoihin, jotka tarjoavat monipuolisen mahdollisuuden tasapainoisen ihmisen kehittämiseen. Urheilu ja liikuntakasvatus on entistä paremmin nivellettävä yleiseen yhteiskuntasuunnitteluun, poliittiseen elämään ja yhteiskuntamme demokraattisiin menettelytapoihin. Yhteiskunnan on annettava nykyistä enemmän tukeaan vapaaehtoisuuteen perustuvalle uurastukselle auttamallaan taloudellisesti joukkourheilutyötä tekeviä järjestöjä.

Liittotoimikunnan julkilausumassa esitetään vetoomus Suomen työväenliikkeen eri suunnille ja odotetaan näiden kaikkien tunnustavan Työväen Urheiluliiton osaksi työväenliikettä, työväenliikkeelle tärkeänä yhteistoiminnan kouluna, oman tulevaisuutensa ahjona.

Kansandemokraattinen työväenliike on aina tunnustanut Työväen Urheiluliiton suuren menestyksen ja seissyt kaikissa ratkaisuissa myös vaikeina vuosina tinkimättömästi sen takana. Yhdymme täysin liittotoimikunnan julkilausuman viimeiseen kappaleeseen, jossa todetaan, että Työväen Urheiluliitto on yhä nuori, elinvoimainen ja aatteellisesti vireä 50-vuotias.

Työväen Urheiluliittoa odottavat suuret tehtävät. Tulevana kesänä on liiton suuri joukkojen katselemus, TUL:n VII liittojuhla. Se tulee vaatimaan liiton jäseniltä paljon työtä ja aherrusta. Olemme vakuuttuneita, että Työväen Urheiluliitto ja sen jäsenistö tulevat suoriutumaan juhliensa järjestämisestä jälleen tunnustusta ansaitsevasti.

Canadan suomalaiset, entiset TUL:n jäsenet ja nykyiset ystävät, toivottavat puolestaan hyvää menestystä ja onnea tämän kansanurheilua edistävän liiton kaikille jäsenille ja kannattajille 50-vuotisjuhlissa.

Vaikeuksia riittää

Maraskuussa yritettiin "Eurooppa 1" raketilla lähettää keinotekoinen kokeiluasema maapalloa kiertämään. Raketin ensimmäinen osa oli tehty Britanniassa, toinen osa Ranskassa ja kolmas osa Länsi-Saksassa. Varsinainen satelliitti oli tehty Italiassa.

Euroopan noin 200 insinööriä ja teknikkoa tuli kuitenkin vakuuttuneeksi pian laukaisun jälkeen, että yritys epäonnistuu: ensimmäinen ja toinen osa toimivat mutta kolmas — Länsi-Saksassa valmistettu — ei lauennutkaan. Neljä kertaa aikaisemmin lykätty koe epäonnistui jälleen.

Yrityksen takana oli kuusi Euroopan maata ja Australia, jotka olivat yhdistäneet voimansa rakentaakseen raketteja joilla voidaan lähettää avaruuteen satelliitteja tieteellisessä tarkoituksessa, pääasiassa tiedonantojen välittäjänä toimivia satelliitteja.

Jäsenmaiden keskuudessa on kuitenkin ollut jatkuvaa erimielisyyttä. Yhteiseksi budjetiksi sovittiin $626 miljoonaa, mutta menot ovat ylittäneet paljon tämä nsumman, johtuen se vääristä laskelmista. Yleisesti otaksutaan, että nykyohjelma tulee maksamaan $100 miljoonaa yli arvioihtien. Rahavaikeuksissa oleva Britannia ei halua lisätä osuuttaan. Sen edustajat ovat moneen kretaan sanoneet, että Britannia jää sivuun vuonna 1971 jolloin nykyinen sopimus päättyy. Länsi-Saksassa marraskuun puolivälissä pidetyssä Euroopan avaruuskonferenssissa saivat toiset jäsenmaat Britannian kuitenkin suostumaan siihen, että Britannia varaa tulevaisuudessa moniosaisia raketteja asian edistämiseksi. Vaikeuksia näyttää riittävän!

Lentoliikenne on uuden vaiheen kynnyksellä

Jo vuosikausia on maailman ilmailupiirien huomion kohteena ollut ääntä nopeampien matkustajakoneiden (SST) suunnittelu ja rakentaminen. Ranskalais-englantilaisena yhteistyönä valmistuva BAC/Sud Concorde on ollut kehittelyn alaisena vuodesta 1962 lähtien. Myös Neuvostoliiton on tiedetty konstruoivan ääntänopeampaa matkustajakonetta, sillä kesällä 1965 Pariisin kansainvälisissä ilmailunäyttelyssä esiteltiin ensi kerran länsimaisille tarkkailijoille matkustajakoneen pienoismalli tyyppimerkinnältään Tupolev TU-144.

Tällöin neuvostoliittolaiset ilmoittivat koneen saavuttavan yli kaksinkertaisen äänennopeuden, ja suorittavan ensilentonsa vuoden 1968 kuluessa. Kuten tunnettua, TU-144:n neitsytlento tapahtui joulukuun 31. päivänä viime vuonna. Tämä on ehkä jossain määrin yllättänytkin länsimaiset ilmailupiirit, koska ranskalais englantilainen Concorde on ollut jatkuvasti ilmailulehtien palstoilla, kun sen sijaan TU-144:stä ei ole tullut julkisuuteen paljoakaan tietoa. Viime tietojen mukaan Concorde koneen ensilento tulee tapahtumaan joko tämän kuun lopulla tai helmikuun alussa.

Virallisten tietojen mukaan TU-144n ensilento kesti 38 minuuttia ja koneessa oli pääohjaajana Eduard Eljan ja apuohjaajana Mihail Kozlov.

DELTASIIPI JA KÄÄNTYVÄ NOKKA

TU144 eroaa ulkonäöltään täysin nykyisin käytössä olevista suihkumatkustajakoneista. Ensi kertaa matkustajakoneessa on delta siipi, samoin alaspäin kääntyvä nokka. Koneen kärkiosa on startin ja laskeutumisen aikana ala asennossa, jotta ohjaaja voisi nähdä paremmin eteenpäin. Tämä siitä syystä, että TU 144:n liukukulma laskussa on suhteellisen jyrkkä. Ääntä nopeamman matkalennon aikana rungon etuosa on suorassa. Samalla eristyinen ilman hankauslämpöä kestävä muotosuojus muuttuu nokan aerodynaamisesti edullisen muotoiseksi ja suojaa ohjaamon tuulilaseja kitkan vaikutukselta.

TU144:n on pitkällisen tutkimus- ja kokeilutyön tulos. Esimerkiksi sen siipimallia on kokeiltu pienoismallina tuulitunnelissa ja yksimoottorisilla kokeilukoneilla. Samoin esim. Concorden moottoreita on koekäytetty satoja tunteja maassa.

TU-144:ssä on neljä voimakastehoista n.s. ohivirtaussuihkumoottoria. Yhden tällaisen Kuznetsov NK 144 suihkumoottorin teho on jälkipoltolla 17,500 kilopondia, eli kaksi kertaa enemmän kuin Finnairin Super Caravellessa.

Länsimaissa esitettyjen arvioiden mukaan TU144:n huippunopeus on n. 2,3 kertainen äänennopeus. Starttipaino on noin 130 tonnia. TU:144:n ulkomaisista mitoista ei ole annettu tarkkoja lukuja, mutta on arveltu, että se on hieman Concordea pienempi. Lentokorkeus tulee olemaan reittiliikenteessä 20 kilometrin luokkaa.

TU 144:n suunnitteluryhmän johtajaksi on mainittu Aleksei Tupolev, kuuluisan ilmailuveteraanin Andrei Tupolevin poika. On pyritty siihen, että kone kykenisi kilpailemaan mahdollisimman hyvin käyttökustannusten ja hinnan alhaisuudessa nykyisten suihkumatkustajakoneiden kanssa. Niinpä rakenteissa on käytetty pääasiassa alumiiniseoksia. Vain nokassa ja tasojen etureunassa on käytetty vaikeammin työstettäviä metalleja, kuten titaniumia ja ruostumatonta terästä. TU-144:n on kyettävä kilpailemaan taloudellisuudessa ja hyötykuormassa nyt käytössä olevien ja tulevien matkustajakoneiden kanssa. Kuristiluokkaan TU 144 ottaa 121 matkustajaa, arviot hieman vaihtelevat, ja sen toimintamatka on noin 6,500 kilometriä.

SUUNNITTELU JA RAKENTAMINEN MAKSAA

Ulkomuodoltaan sekä TU-144 että Concorde muistuttavat huomattavasti toisiaan. Ne on suunniteltu likipitäen samansuuruisia vaatimuksia varten. On vielä mahdotonta sanoa millaisia eroja koneiden suorituskyvyssä tulee olemaan, koska Concorde ei ole vielä lentänyt. Se on kuitenkin varmaa, että tällaisten koneiden suunnittelu ja rakentaminen tulee sangen kalliiksi. Ei ole tietoa, kuinka suuret TU-144:n kustannukset ovat, mutta Concorde-ohjelma on tähän mennessä tullut maksamaan 570 miljoonaa puntaa.

Tämä johtuu osaksi siitä, että Concordessa on viimeistä tekniikan tasoa edustavat hydrauli-, sähkö-, elektroniikka- ja ohjausjärjestelmät. Samoin suunnitelman parissa työskentelee paljon erikoishenkilöstöä, jonka palkkaus on kallista.

Ääntänopeampien matkustajakoneiden on arveltu tulevan liikenteeseen 1970 luvun alussa (Concorde v. 1972—73 vaihteessa).

On usein esitetty epäilyksiä ääntä nopeampien matkustajakoneiden rakentamista vastaan. On vedottu hankkeen mukanaan tuomiin riskitekijöihin. On totta, että ääntänopeampaan lentoliikenteeseen liittyy vielä paljon tuntemattomia kysymyksiä. Näin ovat esimerkiksi ääntänopeammin lentävien koneiden paineaallot. Eräs ongelma on suihkumoottoreiden aiheuttama melu lentokenttien läheisyydessä. Lennonvarmennuspalvelu joutuu uusien kysymysten eteen. Onpa puhuttu kosmisesta säteilystäkin. Siitä huolimatta on selvää, että ääntänopeampi matkustajakone on tosiasia ja että uusi vaihe on alkamassa lentoliikenteessä. — S.S.

Saimaan kanavan vuokraa alennetaan

Helsinki. — Saimaan kanavavaltuutetut ovat sopineet, että neuvottelut lähinnä uittoon liittyvän ns. rannikkoväylän käyöstä aloitetaan Leningradissa 10. maaliskuuta. Siihen mennessä sekä Suomen että Neuvostoliiton hallitukset määräävät omat neuvottelukuntansa, koska asian käsittely ei suoranaisesti kuulu kanavavaltuutetuille.

Saimaan kanavasta ja sen liikenteestä käydyt neuvottelut tapahtuivat kanavavaltuutettujen maaherra Urho Kiukkaan ja J. V. Savincvin johdolla. Nelijäseninen neuvostoliittolaisvaltuuskunta matkusti kotimaahansa viime viikolla.

Kanavan matkustajaliikenteestä Savinov kertoi, että Neuvostoliitto on valmis yksityiskohtaisiin neuvotteluihin asian hoitamiseksi viime maaliskuussa tehdyn sopimuksen mukaisesti ja on tätä varten valtuuttanut "Inturistin" käymään alustavat neuvottelut Saimaan kanavan hoitokunnan kanssa. Neuvottelujen ajasta ja paikasta sovitaan erikseen.

Neuvottelujen yhteydessä ilmoitti Neuvostoliiton kanavavaltuutettu myös maansa hallituksen suostuneen siihen, että kanavaliikenteestä viime vuodelta perittävä vuokra alennetaan 180,000 ruplasta 85,500 ruplaan. Samalla sovittiin siitä, miten vuotuinen vuokra suoritetaan.

Neuvottelujen yhteydessä käsiteltiin alustavasti niin ikään mm. vuokra-alueella suoritettavia metsänhoidollisia hakkuita, kanavan veden puhtauden tarkkailuun ja saastumisen estämiseen liittyviä kysymyksiä sekä kanavan vuokra-alueelta laadittujen karttojen tarkistamista eräiden nimien osalta. Näissä kysymyksissä ei ole vielä tehty lopullisia ratkaisuja, vaan ne annettiin asiantuntijain valmistettaviksi.

Kaupassa parannusta -- ongelmia riittää

Helsinki. — Suomen ulkomaankauppa kehittyi viime vuonna odotettua tuntuvasti paremmin. Tosin käytettävissä ei ole vielä kuin vuoden 11 ensimmäisen kuukauden tilastot, mutta niiden perusteella voidaan tehdä jo lopullisiakin johtopäätöksiä. Näin sitäkin suuremmalla syyllä, kun jo nyt tiedetään, että vuoden viimeisen kuukauden aikana ns. joulutuonti taantui tuntuvasti. Joulukuustakin on siten odotettavissa vientivoittoinen.

Tammi—marraskuun viennin arvon lisäys edellisestä vuodesta oli 33.5 pros. Asiantuntijoiden arvion mukaan tämä merkitsee noin 10 prosentin suuruista reaalistakin kasvua. Toisaalta tuonnin arvon lisäys oli vain 17.1 pros ja tämä taas merkitsee asiantuntijoiden mukaan noin 100 prosentin reaalista supistumista. Marraskuun loppuun mennessä kauppatase oli kääntynyt 232.6 miljoonasta markan ylijäämään — toistettakoon tässäkin yhteydessä, että ensimmäisen kerran 10 vuoteen. Kun edellisen vuoden tammi—marraskuun tase osoitti 457.3 miljoonan markan vajausta, kauppataseemme on täten parantunut vuoden aikana lähes 700 miljoonaa markkaa.

Kun vuoden 1967 marraskuu oli jo ehjä markan devalvointikuukausi on syytä todeta, että tuonnin arvo oli tällöin 615.8 miljoonaa markkaa, kun se viime vuoden marraskuussa oli 610 miljoonaa markkaa. Huolimatta eräistä sivutekijöistä, tuonnin markkamääräinen supistus on joka tapauksessa tosiasia — 5.8 miljoonalla markalla. Vuoden 1967 marraskuun viennin arvo oli 529.9 miljoonaa markkaa, kun se viime vuoden marraskuussa oli kaikkien aikojen kuukausiennätys eli 682.4 miljoonaa markkaa. Marraskuun viennin lisäys oli siten 152.5 miljoonaa markkaa. Niinpä vuoden 1967 marraskuun vajaus 85.9 miljoonaa markkaa muuttui viime marraskuussa 72.4 miljoonan markan ylijäämäksi. Tällä perusteella koko viime vuoden kauppataseen ylijäämä saattaa nousta 250—300 miljoonaan markkaan.

Tuonnin sisäistä koostumusta tarkasteltaessa on todettava, että eniten kasvoi kivennäispolttoaineiden tuonti — 227.1 miljoonalla markalla eli 39.5 pros. Tämä tuonnin lisäys meni miltei kokonaan Neuvostoliiton tiliin. Kivennäispolttoaineiden tuonnin arvo NL:sta oli nimittäin 614.6 milj. mk, missä lisäystä oli 210.9 milj. mk eli yli 50 pros. Neuvostoliiton osuus koko kivennäispolttoaineiden tuonnin arvosta oli 26.5 pros.

Tuontitavaroiden suurimman ryhmän muodostivat koneet ja laitteet 1,701.6 milj. mk:lla missä lisäystä oli 8 pros. Mainittakoon, että Neuvostoliiton osuus tästä ryhmästä oli vain 85.7 milj. mk eli vähän yli 5 pros. Tältä osalta tuontiamme Neuvostoliitosta pitäisi nimenomaan lisätä, mikäli haluamme turvata vientimme jatkuvan kasvun sinne.

Viennissä puunjalostusteollisuus säilytti perinteellisesti ensimmäisen asemansa. Sen osuus näyttää vakiintuneen ainakin toistaiseksi kokonaisviennistämme vähän yli 60 pros. Puunjalostusteiden viennin arvon kasvu oli 29 pros. missä on jonkin verran myös reaalista lisäystä.

Koneiden ja laitteiden viennin arvo oli 943 miljoonaa markkaa, missä lisäystä oli 297.4 milj. mk eli 46%. Viennin kasvussa oli reaalista lisäystä tuntuvasti. Neuvostoliitto muodostaa edelleenkin konevientimme rungon, sillä sen osuus oli noin 53%

Kauppamme Länsi-Saksan ja Ruotsin kanssa ei palaudu vain järjestykseen, vaikka viime vuonna olikin todettavissa supistusta kauppataseen vajauksessa näiden maiden kanssa. Mutta kun Länsi-Saksan kauppamme oli viime vuonna 294 milj. mkn arvosta tuontivoittoinen ja Ruotsin kaupassamme oli vajausta peräti 270 milj. mk, eli yhteensä 564 milj. mk, niin kaupan tasapainottomuus näiden kahden maan kanssa on edelleen krooninen. — Libra.

NL:n YKSITYISKOHTAINEN ESITYS LÄHI-IDÄN KRIISIN RATKAISUKSI

Moskova — Neuvostoliitto julkaisi viime viikon lopulla sen kahden kuukauden toimenpide-esityksen lähi idän kriisin ratkaisuksi ja korosti, että turvallisuusneuvoston jäsenmaiden tulisi esittää sopimukseen pääsyä neuvoston aikaisemman päätöksen pohjalta.

Neuvostoliiton esityksen mukaan

1) Israel ja arabimaat ilmoittavat samanaikaisesti olevansa valmiit lopettamaan sotatilan ja kriisin rauhanomaiseen ratkaisuun sen jälkeen, kun Israelin joukot on vedetty miehitetyiltä arabialueilta. Samalla Israel ilmoittaa päivänmäärän, jolloin joukkojen vetäytyminen alkaa.

2) Sinä päivänä kun joukkojen vetäytyminen tarkkailijoiden valvonnassa alkaa, arabimaat ja Israel jättävät YK:ssa samansisältöiset asiakirjat sotatilan lopettamisesta, alueen kaikkien valtioiden suvereenisuuden, ja poliittisen riippumattomuuden tunnustamisesta ja kunnioittamisesta.

3) Suurlähettiläs Gunnar Jarringin välityksellä sovitaan käytännössä

— rajojen tunnustaminen ja niiden turvallisuus,

— vapaan merenkulun turvaaminen kansainvälisillä vesillä,

— pakolaiskysymyksen oikeudenmukainen ratkaisu,

— alueen kaikkien valtioiden koskemattomuuden ja poliittisen riippumattomuuden turvaaminen.

Kaikki nämä kysymykset tulee Neuvostoliiton ehdotuksen mukaan käsitellä nipussa ja ratkaisun yhteydessä voi tulla kysymykseen myös demilitarisoitujen vyöhykkeiden luominen.

4) Israelin joukkojen vetäytyminen tapahtuu kahdessa vaiheessa.

Ensimmäisen kuukauden kuluessa joukot poistuvat tietylle välirajalle Siinain niemimaalla Jordanjoen länsirannalle ja myös Syyrian sekä Kuwaitin alueelta.

Sinä päivänä, kun Israelin joukot ovat saavuttaneet määrätyn rajan Siinailla. YAT lähettää joukkonsa Suezin kanava-alueelle ja alkaa raivata kanavaa laivakulkua varten.

Toisen kuukauden aikana Israelin joukot vetäytyvät linjalle, jolla ne olivat ennen kesäkuun 5. päivää 1967. Vapautetuille alueille pystytetään arabihallinto.

Israelin joukkojen vetäytymisen toisen vaiheen aikana Siinain niemimaalle saapuvat YK:n joukot, jolloin palataan toukokuun 1967 tilanteeseen.

Päätöksen joukkojen lähettämisestä tekee turvallisuusneuvosto ja se myös vahvistaa kaikkien maiden laivoille vapaan kulun Persianlahdella ja Akabanlahdella.

5) Kun Israelin joukot ovat kokonaan vetäytyneet, astuvat lopullisesti voimaan arabimaiden ja Israelin aikaisemmin mainitut asiakirjat. YK:n turvallisuusneuvosto takaa arabimaiden ja Israelin rajat, mikä ei sulje pois mahdollisuutta, että turvallisuusneuvoston neljä pysyvää jäsentä on takaajina.

Neuvostoliiton johtavan lehden Pravdan julkaisemassa kirjoituksessa todetaan, että lähi-idän nykyisessä tilanteessa on mahdollista joko aloittaa poliittisen ratkaisun toteuttaminen tai sitten tilanne luisuu valvonnasta, ja edessä on yleistä rauhaa uhkaava konflikti.

NELJÄN VALLAN HUIPPUKOKOUS EGYPTIN MIELESTÄ ASKEL KOHTI RAUHAA

Kairo — Egypti on kertonut YK:n lähi-idän kysymysten neuvottelijalle Gunnar Jarringille pitävänsä ehdotettua neljän vallan kokousta New Yorkissa edistysaskeleena rauhan rakentamisessa, ilmoitettiin puolivirallisessa päivälehdessä Al Ahramissa.

Jarringin New Yorkin vierailun aikana odotetaan Englannin, Ranskan, Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton edustajien kokoontuvan keskustelemaan lähi idän ongelman ratkaisusta. Englanti, Ranska ja Neuvostoliitto ovat jo sopineet neuvotteluista ja Yhdysvallat on ilmaissut suostumuksensa, jos ne pidetään YK:ssa.

Al Ahram sanoi Egyptin yhä kannattavan turvallisuusneuvoston päätöstä vuodelta 1967, jossa vaaditaan mm. israelilaisten joukkojen vetäytymistä valloitetuilta alueilta. Israelin ulkoministeri Abba Eban ilmoitti viikko sitten, ettei Israel hyväksy vuoden 1967 kesäkuun sotaa edeltäneitä rajoja.

Merivedestä makeaa vettä

Kaspian meren itärannikolla Beklahsin kylässä on otettu käyttöön Neuvostoliiton ensimmäinen sähköionilaite, joka muuttaa meriveden makeaksi juomavedeksi. Aiemmin tuotiin kylään juomavesi Bakusta säiliövaunuin. Laitteen on kehittänyt moskovalainen professori Kirill Saldadze.

Tokion yliopisto tyhjäksi rikkinäistä kalustoa myöten

Tokio — Viisikymmentä kuorma-autoa kuljetti maanantaina tärveltynyttä kalustoa Tokion yliopistosta sen jälkeen, kun 9,000 poliisin oli onnistunut karkottaa kaksi vuorokautta kestäneen kamppailun jälkeen yliopistorakennuksesta 374 ylioppilasta.

Viikonvaihteen aikana käyty kahakka jätti paikalle tonnettain erilaisia jätteitä. Poliisit karkottivat yliopistosta miehittäjät, jotka olivat pitäneet rakennusta hallussaan vuoden ajan. Kahakassa sai parisataa henkilöä vammoja ja 631 ylioppilasta pidätettiin.

Viimeinen vsemmistoylioppilaiden miehittämä pesäke, yhdeksänkerroksinen yliopiston päärakennus saatiin vallatuksi seitsemän kuukauden miehityksen jälkeen. Viranomaiset ilmoittivat maanantaina, että korjauskustannuksiin menisi 1,500 miljoonaa jeniä (noin 17 milj. Smk).

Yliopiston rehtori professori Ichiro Kato kielsi opiskelijoilta pääsyn yliopiston alueelle ennen keskiviikkoa, ja pyysi poliiseja jäämään paikoilleen.

Tokion ylioppilaslevottomuudet alkoivat viime vuoden tammikuussa lääketieteen opiskelijoiden tehtyä luentolakon.

PÄIVÄN PAKINA

TOTUUS EI PALA TULESSAKAAN

Näyttää siltä, että Saskatchewanin maakunnassa aikansa elänyt ja vaikuttanut CCF:n hallitus, tai oikeammin sen eräät aikaansaannokset, ovat vieläkin kovana pähkinänä isoisten edessä.

Aikaansa seuraavat lukijat muistavat miten suurella voimalla liberaalipuolue rynnisti aikanaan Saskatchewanin maakuntavaaleissa maakunnan pelastamiseksi "sosialismilta'.

Silloin nähtiin television ruudulta sellainen ihme, että liberaalipuolueen johtomies — liberaalihallituksen nykyinen kellokas — potki kuin villiintynyt eläin Saskatchewanin lainlaatijakunnan ovia pyrkien siten ilmeisesti antamaan kuvan, kuinka hurja ja raisu "sosialismin" vastustaja hän on.

Sanotaan, että joskus on mahdollista jymäyttää joitakin ihmisiä, mutta kaikkia ihmisiä ei voida aina petkuttaa.

Oli tämän seikan kanssa niin tai näin, mutta totta on, että Saskatchewanin valitsijain enemmistö saatiin silloin kovan propagandatulvan avulla — meidän tulee mistaa, että sanomalehdet sekä televisio- ja radioasemat ovat sielläkin lujasti Suuren Rahan kontrollissa — kääntämään selkänsä eräitä hyvin tärkeitä reformeja eli uudistuksia toteuttaneelle CCF:n hallitukselle ja antamaan äänensä äkkijyrkkää yksityisyrittelijäisyyttä edustavan Ross Thatcherille ja hänen johtamalleen liberaalipuolueelle.

Mutta merkillepantavaa on, että CCF:n hallituksen tärkeimmät reformit — joita on petostarkoituksessa leimattu "sosialistisiksi" toimenpiteiksi — ovat vieläkin voimassa. Mr. Thatcher ja kumppant eivät ole uskaltaneet romuuttaa esimerkiksi Saskatchewanin sairaushuoltoa eli medicarea. Totta on, että Thatcherin hallitus teki erään huononnuksen mainittuun lakiin määritelmällä "pidätystarkoituksessa" kuten se väittää, pienen käteismakun lääkärien apuun turvautuvien henkilöiden maksettavaksi.

Tämän tempauksen mielettömänä perusteluna on se, että ihmiset käyvät medicaren alaisuudessa piruuttaan lääkärissä, mutta pidättyvät muka siitä vähempään kun joutuvat itse maksamaan pikkusumman taskustaan.

Mutta yleispiirtein mr. Thatcher ei ole medicareen koskenut eikä ilmeisesti koskekaan.

Nyt ilmoitetaan Reginasta, että yksityisyrittäjäin eturivissä valkoisella korskuvalla ratsulla ajava pääministeri Thatcher "on tuhonnut yksityisten vakuutusyhtiöiden toiveet päästä käsiksi Saskatchewanin hallituksen pakolliseen autovakuutukseen siten, että ne (vakuutusyhtiöt) saisivat osan siitä $25 miljoonasta minkä saskachewanilaiset maksavat autojensa perusvakuutuksesta", kuten torontolainen aamulehti keskiviikokna kertoi.

Saman lähteen mukaan pääministeri Thatcher oli televisiohaastattelun yhteydessä julistanut kaunistelematta, että hänen hallituksensa oli päättänyt olla kajoamatta nykyiseen autovakuutus järjestelmään.

Ja miksi? "Sosialismi" on sittenkin parempi hän myönsi.

"Hallitus on tullut siihen lopputulokseen, että autovakuutusmonopoli (?) voi antaa autoilijalle kaikkein halvimman autovakuutuksen . . ." kerortaan mr. Thatcherin sanoneen.

Hallituksella olisi ilmeisesti melkoiset halut antaa Saskatchewanin autovakuutuksen yksityisten vakuutusyhtiöiden saalistettavaksi, mutta "voimat" eivät ilmeisestikään riitä — sillä moinen teko tarkoittaisi varmaa häviötä seuraavissa maakuntavaaleissa.

Saskatcheewanissa nyt voimassaolevat autovakuutukset vaihtelevat $6—$84 välillä. Sillä maksulla autoilijat saavat yleisen vastuunalaisuuden ja omaisuusvahingon vakuutuksen sekä kolarivakuutuksen. Ensin mainittu korvaa tapaturmissa toisille tulleet vahingot $35,000 saakka ja toinen omistajan oman ajokin vahingot $200 erästä ylöspäin.

Vastaavanlainen vakuutus täällä Ontariossa, missä me saamme "nauttia" yksityisten vakuutusyhtiöiden ihanasta palvelusta, maksaa nyt noin $117.00 vuodessa.

Tällaista "ihanuutta" eivät Saskatchewanin autoilijat ilmeisestikään halua, koska pääministeri Thatcherin kerrottiin sanoneen, että hänen hallituksensa uskoo vieläkin yksityisyrittelijäisyyden paremmuuteen (hintakiskonnassa kylläkin) sosialistisiin yrityksiin verraten, mutta, pääministeri Thatcher julisti, tätä hallituksen päätöstä on pidettävä tavallisuudesta poikkeavana siksi kun käytännössä on hallituksen operatiossa oleva suunnitelma."

Toisin sanoen, tässä ei auta enää mitkään puheet, sillä autoilijat ovat saaneet tuntea kukkarossaan, kuinka paljon halvempaa on kansallistettu vakuutus yksityisten — suurelta osalta ulkomaalaisten rahamiesten kontrolloimien — vakuutusyhtiöiden hintoihin verraten.

Pontius Pilatus pesi aikoinaan kätensä ja sanoi, että "viaton olen minä". Pitäen mielessä mitä tapahtui vancouverilaisen hippilehden toimittajille, me emme suinkaan halua verrataka ketään Pilatukseen. Todettakoon vain se, että mr Thatcher uskoo hallituksineen yksityisyrittelijäisyyden autuuteen, mutta teki kuitenkin tässä yhteydessä "poikkeuksen" siksi, kun kansallistettu vakuutustoiminta on jo käynnissä ja autoilijat pitävät sitä itselleen edullisempana menettelytapana.

— Känsäkoura

Korkealle kansan kunto

Maamme itsenäisyyden ensi vuosina, kansalaissotan jälkiselvittelyjen seurauksena työväen urheiluseurojen yhdyssiteeksi perustettu Työväen Urheiluliitto on kulkenut vaiheikkaan 50-vuotistaipaleen. Sen toiminta on ollut itsenäisen Suomen arkea. TUL:n voimanlähteenä on ollut jäsenistön pyyteetön aatteellisuus ja luottamus parempaan huomispäivään. TUL on tuonut virkistystä tehdassaleissa, metsissä, maataloudessa, rakennuksilla; virastoissa ja kodeissa työtä tekevien arkipäivään. Työväen Urheiluliitto on levittänyt urheiluharrastusta laajojen nuorisojoukkojen keskuuteen ja tehnyt sen maassamme todelliseksi kansantavaksi.

Täyttäessään 50 vuotta Työväen Urheiluliitto voi todeta periaatteitensa kestäneen muuttuvassa maailmassa. TUL voi tänään ylpeänä esittää periaatteensa: ne viitoittavat yhä tietä eteenpäin.

Työväen Urheiluliiton johtotähtenä on ollut koko ajan laajan joukkourheilun kehittäminen, suurten joukkojen vetäminen liikunnan piiriin. Tänään tämä periaate on yleisesti hyväksytty.

Työväen Urheiluliitto on aina tunnustautunut osaksi työväenliikettä. TUL:n jäsenjoukot ovat kamppailleet oikeuksiensa puolesta todenneet, ettei urheilua voi erottaa politiikasta. Tänään on jo tiedekin hajottamassa porvarillisen urheilun puolueettomuusmyyttiä.

Työväen Urheiluliitto on perustamisestaan lähtien tähdentänyt, ettei urheilu voi kehittää terveyttä ja sopusointuista ihmistä keskittymällä urheilukoneen kasvattamiseen. Tänään yhä useammat ymmärtävät, että urheilujärjestöt ovat vastuussa myös nuorten henkisestä kehittämisestä.

Työläisurheilussa on muun työväenliikkeen tavoin ymmärretty, ettei urheilua saa valjastaa kansalliskiihkoisten tavoitteiden asianajajaksi. Se on rikos nuoruutta ja ihmisyyttä vastaan. Työläisurheilu on toiminut kansainvälisenä rauhanliikkeenä jo ennen kuin rauhanliike saavutti nykyiset maailmanlaajuiset mittasuhteet.

Työväen Urheiluliitto on ollut perustamisestaan lähtien jäsenenä kansainvälisen työväen urheiluliikkeen riveissä. Työväen urheiluliike on toiminut uranaukaisijana Suomen ja Neuvostoliiton urheilusuhteitten kehittämisessä. TUL on viime vuosina pitänyt yllä monista vastuksista huolimatta näitä perinteitä ja luonut veljelliset ystävyyssuhteet kymmenien veljesjärjestöjen kanssa niin idässä kuin lännessäkin.

Juhlapäivänään Työväen Urheiluliitto osoittaa erityisen kiitoksensa perustajajäsenilleen, niille jotka vastuksia pelkäämättä nostivat liittomme kansalaissodan tuhkasta.

TUL KIITTÄÄ JA TERVEHTII

— kaikkia niitä, jotka pysyivät liitolleen uskollisina pahimpinakin vainovuosina.

— veteraaneja, jotka ovat antaneet kaikkensa työväen urheiluliikkeelle,

— niitä TUL:n riveistä nousseita lahjakkaita urheilijoita, jotka ovat tehneet maatamme ja sen työväen urheiluliikettä tunnetuksi,

— kymmeniätuhansia aktiiviurheilijoita, seuratoimitsijoita, naisia ja miehiä, jotka tänä päivänä toteuttavat liittomme ihanteita.

— tämän päivän nuoria jäseniään, jotka valmistautuvat VII liittojuhlassa astumaan isiensä ja äitiensä jättämille paikoille ja pitämään TUL:n lippua korkealla.

Tänä päivänä, jolloin juhlimme TUL:n 50-vuotistaivalta, emme katsele vain taaksepäin. Työmme ei ole päättynyt. Työväen Urheiluliittoa odottavat periaatteet tunnustetaan jo kaikissa kansalaispiireissä.

TÄYTTÄESSÄÄN 50 VUOTTA TUL TÄHDENTÄÄ:

— Urheilusta on muodostunut sekä kansallisesti että kansainvälisesti entistä merkittävämpi tekijä nykyajan yhteiskuntaelämän eräänä erottamattomana osana. Se on kokonaisuus osa yleisestä inhimillisestä kulttuurista, joka tarjoaa monipuolisen mahdollisuuden tasapainoisen ihmisen kehittämiseen. Sen vuoksi urheilu ja liikuntakasvatus on entistä perustellummin nivellettävä yleiseen yhteiskuntasuunnitteluun, poliittiseen elämään ja yhteiskuntamme demokraattisiin menettelytapasääntöihin.

— Porvarillisen kilpaurheilun kaksinaismoraalista on päästävä rehellisiin ratkaisuihin UNESCO:n piirissä valmistetun urheilun peruskirjan viitoittamalla tavalla. Jotta tähän ylettäisiin, on kaikin tavoin tuettava ennakkoluulotonta ja laajaa keskustelua tämän kansainvälisen asiakirjan ehdotusten pohjalta.

— Yhteiskunnan on annettava tunnustus vapaaehtoisuuteen perustuvalle uurastukselle, jota urheilujärjestöissä tehdään tukemalla nykyistä paremmin ja pitkäjänniteisemmin maamme liikuntakulttuuria, kehittämällä liikuntatieteellistä tutkimustyötä ja auttamalla taloudellisesti joukkourheilutyötä tekeviä järjestöjä.

— Suomalaisen työväenliikkeen eri suuntien on tuettava työväen urheilua vilpittömästi, osana työväenliikettä, työväenliikkeelle tärkeänä yhteistoiminnan kouluna, oman tulevaisuutensa ahjona.

Työväen Urheiluliitto käynnisti viime vuosikymmenenä syntyneistä kansanurheilujärjestöistä ensimmäisen, Kansanurheilun Keskusliiton. TUL kuitenkin korostaa, ettei kansanliikuntaa ja kilpailu-urheilua pidä keinotekoisesti erottaa toisistaan. Ne muodostavat edelleen kokonaisuuden, jossa kansanliikunnalla pitää olla tärkeämpi osa. Vapaaehtoisin voimin toimivien urheilujärjestöjen päätavoitteena ei tule olla huippujen kasvattaminen, vaan suurten joukkojen saaminen liikunnan pariin. Kansanliikunta muodostaa erottamattoman osan urheilujärjestöjen työstä. Kun nuoret siirtyvät pois kilpailutoiminnan ja normaalin kilpailutoiminnan piiristä, on kansanliikunnan eri muodoin pystyttävä turvaamaan heidän liikuntatoimintansa jatkuminen.

Edustus- ja huippu-urheilun vaatimukset ovat jatkuvasti kasvaneet. Sen vuoksi on vakavasti tutkittava, miten vastuuta huippu-urheilusta ja ulkomaisesta edustuksesta voitaisiin siirtää valtiollisille elimille. Eräänä keinona on harkittava valtion urheiluhallinnon perustamista.

Elinvoimainen, aatteellisesti vireä 50-vuotias Työväen Urheiluliitto on yhä nuori. Sen aatteilla ja jäsenistöllä on ollut ja on yhä edelleen paljon annettavaa maamme liikuntakulttuurille. Sen tunnus: **Korkealle kansan kunto** siivittää tällä hetkellä koko maamme urheiluelämää.

Helsingissä 25. 1. 1969
TUL:n Liittotoimikunta

Lyhyt tarina New York Timesin palstoilta

"Oletteko amerikkalainen", kysyi tukeva saksalainen istuuduttuaan junassa ensimmäisen luokan osastoon. Saatuaan myöntävän päännyökkäyksen kanssamatkustajaltaan saksalainen jatkoi hyvien juomien johdosta hiukan sammaltatelevalla äänellä:

"Vastatkaa sitten erääseen kysymykseen: Mitä te teette Vietnamissa? Ettekö tee siellä sotarikoksia?"

"En minä tiedä", sanoi amerikkalainen. "En minä ole tuomari."

'Te teette sotarikoksia Vietnamissa", jatkoi saksalainen huojuen pikajunan vauhdissa. Näin sen televisiossa."

Amerikkalainen oli vaiti.

Saksalainen löyhäsi kirjavaa solmiotaan ja jatkoi:

"Mikä on ammattinne?" hän kysyi "Oletteko lakimies?"

"Ei, olen sanomalehden kirjeenvaihtaja."

"Kerron teille jotakin, jos lupaatte olla ilmoittamatta nimeäni, sanoi saksalainen. "Kerron Teille, koska olette amerikkaalinen ja koska maanmiehemme suorittavat sotarikoksia Vietnamissa. Luvatkaa, että ette paljasta minua."

Hän ojensi oikean kätensä vahvistaakseen sopimuksen.

Amerikkalainen puristi hänen kättään ja sanoi: "All right, minä lupaan.

Saksalainen kumartui eteenpäin ja jatkoi luottamuksellisella äänellä.

"Myös minua on sanottu sotarikolliseksi. Tuomioistuimessa sanotaan niin. Minua on syytetty parinkymmenen juutalaisen murhasta. Tulen juuri kuulusteluista. En tunnustanut mitään. Mutta sanon teille, minä tapoin ne."

Amerikkalainen kysyi: "Missä se tapahtui ja mikä te olitte?"

"Se oli Valko-Venäjällä", vastasi saksalainen. "Olin poliisipataljoonassa. Kersanttina. Meidän komentajamme ei antanut määräystä vaan joku SD:sta (turvallisuuspoliisi, eräs Gestapon osasto). Hän käski ampua ne ihmiset, se oli ryhmä siviiliväkeä.'

"Miksi te ammuitte", amerikkalainen kysyi.

"Kun SD antoi määräyksen, oli toteltava tai he panivat teidät seinää vasten", sanoi saksalainen. "Mitä te olisitte tehneet? Vietnamisas teette samaa kuin mekin silloin. Näen sen televisiossa joka ilta . . ."

"Olitteko natsipuolueen jäsen", kysyi amerikkalainen.

"Tietenkin. Sataprosenttisesti. Mutta te syytätte meitä. Te vihaate meitä. Koko maailma tuomitsee teidät siitä, mitä teette Vietnamissa. Eivätkö ne teidän mielestänne ole sotarikoksia? Varmasti ovat. Mutta ettehän te paljasta minua?"

"En," sanoi amerikkalainen.

Juna hiljensi vauhtia ja hän nousi istuimeltaan. Hänen asemansa oli seuraava. Saksalainen puristi hänen kättään, hymyili ja sanoi: "Näkemiin taas, kaveri."

(David Binder, New York Timesin kirjeenvaihtaja Bonnissa.)

NL:n kansantulo ylitti viime vuoden suunnitelman

Moskova. — Neuvostoliiton teollisuustuotanto kasvoi viime vuonna keskimäärin 8.1 prosenttia ja kansantulo lisääntyi 7.2 pros., mikä ylittää neljällä prosentin kymmenesosalla viime vuoden valtion suunnitelman.

Maatalouden tulokset varsinkin viljan osalta ylittivät valtion suunnitelman ja viljasato lähenteli vuoden 1966 ennätystulosta, kertoivat Neuvostoliiton keskushallinnon lopulliset tiedot viime vuoden taloudesta.

Palkansaajien määrä lisääntyi vuodessa 2.8 miljoonalla työntekijällä ja oli vuodenvaihteessa kaikkiaan 85,1 miljoonaa henkeä. Palkat nousivat vuoden aikana keskimäärin 7.5 pros. ja keskipalkaksi ilmoietttiin vuodenvaihteessa 112,5 ruplaa kuukaudessa. Viime vuonna minimipalkka oli lain mukaan 60 ruplaa kuukaudessa.

Ruotsin paperia Neuvostoliittoon

Tukholma — Ruotsi ja Neuvostoliitto ovat allekirjoittaneet sopimuksen jonka mukaan Ruotsi vie tänä vuonna Neuvostoliittoon paperia ja kartonkia 80 miljoonan kruunun arvosta.

Ruotsalaisten taholta suhtauduttiin ilolla siihen, että sopimus oli voitu saada aikaan jo alkuvuonna. Lisäksi uskotaan, että paperin vientiä voidaan vielä lisätä Neuvostoliittoon tänä vuonna.

Ruotsin paperin vienti Neuvostoliittoon on jatkuvasti kasvanut. Viime vuonna Neuvostoliitto oli kuudennella sijalla Ruotsin ulkomaisista ostajista.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Pakollinen sovittelu ei poista lakkoja, vaan saattaa ne laittomiksi, sanoi CLC:n sihteeri William Dodge täällä tiistai-iltana.

"Me emme vastusta järkeviä ehdotuksia teollisuuskiistojen ratkaisemiseksi, mutta me emme hyväksy pakkosovittelua. Me tiedämme käytännön perusteella, että se (pakkosovittelu) ei ole vastaus tähän ongelmaan.

Työnantajain täytyy tunnustaa, että kollektiiviset neuvottelut ovat laillisia menettelymuotoja palkkoja järjestettäessä. Yhteiset tutkimussuunnitelmat ja lakot ovat osana tästä kokonaisuudesta.

* * *

Suurten järvien terästuotantolaitoksen työsulku jatkuu. Edellinen, kaksivuotinen työehtosopimus meni umpeen tammikuun 1 pnä. Sopimusta ei saatu uusituksi. Aikaisempi palkka oli $2.63 tunnilta mutta osasto No. 743 vaatii 75 sentin korotusta ja muita etuisuuksia.

* * *

Järvienpään yhdistetyn kaupungin vaalit pidetään syyskuussa, tiedoittaa Ontarion kunnallisasiain ministeri D. McKeough.

* * *

Frank Rahikka kuoli Dawson Court vanhainkodissa. Hän työskenteli aikaisemmin metsäkämpillä ja osallistui mm. Ontarion metsätyöläisten yleislakkoon v. 1946 union tunnustamisen ja työehtosopimuksen puolesta. — ATH.

Seurapelitilaisuus osuusliikkeen auditoriumissa

Port Arthur. — Canadan naistenkongressin Järvienpään osasto järjestää "seurapelit" International osuusliikkeen auditoriumiin keskiviikkona, helmikuun 5 pnä, kello 2—4 väliseksi ajaksi iltapäivällä. Tilaisuudesta saatavat tulot luovutetaan Vietnamin lasten avustamisrahastoon. Tervetuloa.

Järvienpään osastolla oli kunnia tarjota lounas vanhemmille kansalaisille heidän Sunshine Clubillaan Forester's Hallilla, Port Arthurissa, tammikuun 8 pnä. Ruokatavaran tätä tarkoitusta varten oli lahjoittanut International osuusliike Port Arthurista. Se oli hyvin mielyttävä iltapäivä mistä kaikki osanottajat saivat nauttia.

Canadan Naistenkongressin Järvienpään osasto.

SUOMEN ROOLI TURVALLISUUS-NEUVOSTOSSA SOVITTELIJANA

YK. — Pienenä puolueettomana maana, joka on tavoitellut ja myös saavuttanut turvallisuuden, ei nojautumalla sotilasliittoihin eikä yhden valtaryhmittymän suojeluun toisia vastaan, vaan noudattamalla ulkopolitiikkaa, jonka pyrkimyksenä on maan pysyttäytyminen kansainvälisten selkkausten ja ristiriitojen ulkopuolella, Suomi pitää elintärkeiden etujensa mukaisena edistää sellaisen rauhallisen ja järkiperäisen maailmanjärjestyksen kehittymistä, joka perustuu Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan edellyttämään yleismaailmalliseen kollektiiviseen turvallisuusjärjestelmään

Näin lausui suurlähettiläs Max Jakobson YKn turvallisuusneuvoston istunnossa viime viikolla Suomen aloittaessa toimiwautensa neuvoston jäsenenä.

Suurlähettiläs Jakobson totesi edelleen, että päävastuu järjestelmän tehokkaasta toiminnasta kuuluu turvallisuusneuvostolle.

Turvallisuusneuvoston jäsenenä uskomme Suomen voivan parhaiten myötävaikuttaa tähän yhteistyöhön noudattamalla tiukasti ja johdonmukaisesti puolueettomuuspolitiikkaamme, joka samalla kun se velvoittaa meitä pidättymään kannanotoista suurvaltojen välisissä kiistoissa tekee meille mahdolliseksi ylläpitää ystävällisiä suhteita kaikkiin valtioihin yli ideologisten tai sotilaallisten liittoutumien muodostamien rajojen ja täten toimia, milloin se vain on mahdollista, kiistojen sovittamisen ja rauhanomaisen ratkaisemisen hyväksi. Puolueettomilla valtioilla on, niin uskomme, erityinen velvollisuus ei ainoastaan itseään vaan myös koko kansainvälistä yhteisöä kohtaan käyttäytyä objektiivisesti ja harkitusti säilyttääkseen kaikkien osapuolten luottamuksen ja näin myös kyvyn suorittaa niitä rauhanpalveluksia, joita kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden edut saattavat vaatia. Tässä hengessä Suomi tulee antamaan panoksensa turvallisuusneuvoston työhön.

Hongkongilainen kansainvälisenä epidemiana

Suonissa kiertää yhtäkkiä jäävettä ruumiinlämpö kipaisee samaan aikaan 104 asteen paikkeille F., lihaksia ja luita särkee, päätä pakottaa ja kurkkua kuivaa. Mistä on silloin kysymys?

Ei muusta kuin että mikroskooppista pienempi virus on iskenyt. Tuon viruksen nimi on A-2 Hong Kong -68. Sen alkuperäinen liikkeellelähtö tapahtui Kiinassa. Englannissa virus tunnetaankin Mao-flunssan aiheuttajana.

Kansainvälinen terveysjärjestö (WHO) on kuitenkin nimennyt viruksen sen paikan mukaan, jossa se viime heinäkuussa ensimmäisen kerran eristettiin. Näin influenssasta tuli 'hongkongilainen'.

Hongkongilaisepidemia siirtyi ensimmäiseksi suihkukonevauhtia Yhdysdysvaltoihin. Virus pyyhkäisi mantereen yli tehokkaammin kuin pyörremyrsky ja kaatoi amerikkalaisia joukoittain vuoteeseen. Epidemia iski niin kertakaikkisena, ettei jatkoepidemioita odoteta ilmaantuvan.

Englannissa terveysministeri joutui varoittamaan paniikinomaisesta ryntäyksestä kansalaisten ryntäessä hankkimaan rokotetta Mao-flunssaa vastaan. Ainakin miljoona ensimmäistä rokotetta on käytettävissä virusta vastaan ja 140,000 annosta on luvassa joka viikko talven ajan.

Neuvostoliiton terveysministeri ilmoitti, että influenssa saapuisi maahan tammikuun loppuun mennessä. Suurimmissa kaupungeissa aloitettiin kampanja väestön rokottamiseksi. Noin 70—80 prosenttia ihmisistä pystytäneen rokottamaan.

Rokotteiden vaikutus on virusten osalta aina rajoitettu, koska influenssaviruksilla on ainutlaatuisia kykyjä. Viruksilla on kaksi päätyyppiä A ja B. A 2 Hong Kong-68 on yksi varianteista, joihin ei voida etukäteen kehittää rokotetta. Samanlainen variantti oli aikoinaan v. 1957 'aasialaisen' nimellä tunnettu A 2-virus.

Gerstenmaier kävi Suomessa natsikirkon edustajana

Tohtori Eugen Gerstenmaier, joka joutui eroamaan Länsi-Saksan liittopäivien puhemiehen toimesta otettuaan vastaan aiheettoman miljooniin nousevan "natsismin uhri"-korvauksen, toimi Hitlerin aikana Saksan kahdesta evankelisesta kirkosta siinä, joka tunnusti natsismin arjalaispykälät. Tämän kirkon edustajana tri Gerstenmaier kävi sodan aikana myös Suomesta, tästä vaiheesta hän on halunnut vaieta.

Gerstenmaierin saama korvaus perustui hänen Hitlerin kaudella saamatta jääneeseen prossuuriinsa. Korvaus on maksettu takautuvasti, vaikka Gerstenmaierilla olisi ollut lukemattomia tilaisuuksia ottaa vastaan yliopistollinen oppituoli. Gerstenmaierin "vastarintasankaruus" on vasta vuodelta 1944, jolloin hän oli heinäkuun 20 päivä epäonnistuneen attentaattiyrityksen takana olleessa keskustelukerhossa. Hän oli ainoa hengissä selvinnyt juttuun sekaantuneista. 7 vuoden tuomiosta Gerstenmaier ehti kärsiä vain 9 kuukautta.

Onassikset eroavat, liira devalvoidaan?

Palermo. — Italian liira devalvoidaan, Aristoteles ja Jacqueline Onassis eroavat, presidentti de Gaulle jättää poliittisen elämän, presidentti Richard Nixon selviytyy hengissä murhayrityksestä ja "kokonaisuutena katsoen vuodesta 1969 ei tule kovinkaan onnellista".

Tämän synkän ennustuksen esitti sisilialainen selvänäkijä Vittorio Scifo, joka ammattinimeltään tunnetaan Tobrukin velhona, marssittuaan hiljattain ulos Italian noitien ja senvännäköisten valtakunnallisesta kokouksesta Palermossa Sisiliassa.

Scifo ja kymmenet hänen kannattajansa poistuivat kokouksesta sen jälkeen kun osanottajien kesken oli puhjennut kiista ensimmäisen "valtakunnallisen salatieteen harjoittajien liiton" perustamisesta ja klinikeiden palkkioiden määräämisestä.

Scifo väitti, että kokous, johon osallistui satakunta noitaa ja velhoa ei edustanut Italian arviolta 10,000 selvänäkijän mielipiteitä. Hän esitti myös vastalauseensa palkkioiden suuruuden määräämisestä, koska on olemassa selvänäkijöitä "kuten minä, joiden nerokkuutta ei voida rahassa mitata".

Scifon ryhmän poistuttua kokous päätti perustaa "akatemian", jolla yksin on oikeus myöntää salatieteen professorin kunniakirjoja.

Juutalaiset eivät unohda

Halle. — Fasismin juutalaisille uhreille on pystytetty muistokivi ja vihitty hallessa juutalaisten hautausmaalle. Halle on nyt huomattava teollisuuskaupunki DDR:ssä, mutta 30 vuotta sitten sieltä käsin toimitettiin juutalaisten kuljetuksia tuhoamisleireille. Hallen juutalaisen seurakunnan puheenjohtaja, Karin Myllus muistutti, että Hallen juutalaisen seurakunnan 2,000 jäsenestä vain 56 palasi fasistien barbaarisilta tuhoamisleireiltä. Hän viittasi myös fasismin uudelleen syntymisen vaaraan Länsi-Saksassa, missä jo pitkän aikaa on taas harjoitettu rotuerottelua juutalaisten hautausmaiden ja kulttuurimuistomerkkien suhteen

— Useat ihmiset eivät jouluna leveämmin kuin mitä he todellisuudessa pystyvät.

TUL:n liittotoimikunta juhli synnyinsijoilla

Barrikadimaisin sävelein ja TUL:n perustavan kokouksen veteraanijäsenten läsnäolo juhlistivat TUL:n liittotoimikunnan juhlakokousta lauantaina Koiton talossa.

Juhlakokouksessa hyväksyttiin julkilausuma ja annettiin liiton korkeimmat ansiomerkit, helmimerkit TUL:n varapuheenjohtajille, diplomi-insinööri Lennart Kivelle ja sosiaalijohtaja Erkki Puustiselle.

TUL:n 50-vuotisjuhlien sarjan aloitti lauantaina liittotoimikunnan jäsenten käynti TUL:n edesmenneitten puheenjohtajien ja Viktor Dammin haudoilla. Sen jälkeen paljastettiin TUL:n perustavan kokouksen kunniaksi muistolaatta Raittiusyhdistys Koiton talossa.

Liittotoimikunnan juhlakokouksessa nähtiin TUL:n valiovoimistelijain esityksiä, minkä jälkeen puheenjohtaja Olavi Saarinen esitteli kokoukselle läsnä olleet TUL:n perustajajäsenet Severi Koskisen, Oskari Lammisen sekä Jalmari ja Vihtori Tyllisen. Veteraanien esittelyn ja kukittamisen jälkeen puheenjohtaja Saarinen esitteli kokouksessa läsnä olleet ulkomaalaisten veljesjärjestöjen edustajat, joita oli saapunut TUL:oa kunnioittamaan 15 eri maasta.

Juhlakokouksessa luovutettiin neljän vuoden saavutusten pohjalta TUL:n parhaan seuran kiertopalkinto Helsingin Jyrylle. Kiertopalkinnon luovutti Suomen metallityöläisten liiton puheenjohtaja. Tämän jälkeen esitteli TUL:n 50-juhlavuotisjulkilausuman TUL:n varapuheenjohtaja Lennart Kivi. Hän esitti juhlakokoukselle ehdotuksen, että liittotoimikunta valitsisi toimikunnan valmistelemaan TUL:n uutta periaatteellista ohjelmaa, joka tulisi käsittelyyn seuraavassa TUL:n liittokokouksessa. Ehdotus hyväksyttiin.

Juhlakokous päättyi HTY:n soittokunnan esittämään Kansainväliseen.

Perheavustuksiin Suomessa korotus

Helsinki — Noin 60 prosentilla kohoavat helmikuun alusta vieraalla paikkakunnalla työskentelevien huoltovelvollisten perheavustukset. Asiasta annettiin asetus viime perjantaisessa presidentin esittelyssä.

Asetuksen mukaan maksetaan työnvälitystoimiston kautta pysyvään työhön vieraalle paikkakunnalle sijoitetulle perheenhuoltajalle perheavustuksena 100 markkaa yhdeltä ja 40 markkaa muilta huollettavilta kuukaudessa. Vastaavat avustukset ovat nykyisin 60 ja 25 markkaa.

Asetuksella pyritään lisäämään työvoiman ohjattua liikkuvuutta ja rohkaisemaan perheellisiä työnhakijoita entistä enemmän siirtymään pysyviin työpaikkoihin toiselle paikkakunnalle. Liikkuvuusavustuksiin on tämän vuoden budjetissa 300,000 markkaa.

Mielenkiintoinen ja opettava teos näyttämötaiteen harrastajille!

K. S. Stanislavski:

Elämäni näyttämötaiteen palveluksessa

447 SIVUA

HINTA NID. $2.60

K. S. Stanislavskia (1863—1938), Moskovan Taiteellisen Teatterin luojaa, pidetään yhtenä länsimaisen näyttelijän- ja ohjaajantaiteen suurimmista uudistajista ja hänen muistelmateostaan kutsutaan länsimaissa "teatterin raamatuksi".

Stanislavski pyhitti koko elämänsä teatteritaiteelle ja näyttelijöille, hänen muistelmansa sisältävät värikkäitä kuvia vuosisadan alun teatterielämästä, syvällistä taiteen filosofiaa ja nerokkaan näkemyksen leimaamaa käytännön ammattitietoa.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing COMPANY LIMITED
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

Is someone in Scandinavia waiting to see you?

Hyvinkin mahdollista. Joku ystävä tai sukulainen odottaa siellä avosylin lausuakseen teidät tervetulleeksi kotiinsa ja sydämeensä.

Jos näin ei olisi, ei ole syytä murehtia. Koko Skandinavia odottaa teitä . . . lumoavalla tavalla, jolle te pystytte antamaan täyden arvon koska olette itse skandinaavista perua.

Skandinavia, jossa teille tuntemattomillekin kasvoille hälähtää välitön lämmin tervetuliaishymy, joka on niin luonteenomaisesti skandinaavinen.

Missä ihanien herkkujen tuoksu ja näkeminen . . . kalaruuat, voileipäpöytä, vaahtoava olut . . . muistuttavat teitä menneiden päivien iloista. Missä katukuva, talo tai ilmojen halki kiirivä kirkonkellon kumajava ääni voi yllättäen luoda muistikuvia menneisyydestä — tai nostattaa mieleen jonkun jo kauan unohtuneen tapahtuman.

Tehkää tämä kauan lupaamanne matka tänä vuonna. Lentolippujen hinnat eivät koskaan ole olleet halvemmat ja SAS — Skandinavian oma lentoyhtiö — on kehittänyt niin edullisia valmismatkoja, että niitä on vaikeata jättää huomioimatta. Sillä maksamalla vain $338* — esimerkkinä mainitaksemme — me lennätämme teidät sinne ja takaisin jetillä, annamme teille 21 päivää vierailuaikaa siellä, majoituksen ja auton käyttöönne (tai 600—900 mailin pituudelta vapaita rautatiematkoja).

Lisätietoja saadaksenne ottakaa yhteys matkatoimistoonne tai SAS'iin.

*Valmismatkahintaan sisältyy New York—Kööpenhamina edestakaislippu säästöluokassa.

SAS service makes all the difference in the world.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

Lippumyymälät: 199 Bay Street, Toronto, Ont. Tel (416) 362-5221
800 Dorchester Blvd., Montreal, P.Q. Tel (514) 861-8311 211 Portage Avenue, Winnipeg Man. Tel (204) 943-0673

(25—1)

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN VUOKRATA
KAHDEN TAI KOLMEN HUONEEN
kalustettu kesäkämppä Long Laken rannalta toukokuun alusta elokuun loppuun, saunan kanssa. Ilmoittakaa puhelin 674-3235. (30. 1.)

MYYTÄVÄNÄ
15 H.V. SKIDOO, hyvässä käyttökunnossa. Lähemmin: 1350 Regent St. S., 675 6989 (30. 1.)

SUDBURYN SIION SEURAKUNNAN
KOKOUKSET
pidetään Glad Tidings Tabernaclessa, vastapäätä Memorial sairaalaa:
Sunnunt. — klo 11 ap. ja 7 ip.
Torst. — klo 7.30 ip.
Perj. nuoret 7.30 ip.
TERVETULOA
Käynti parkkauslotilta kokoushuoneeseen
SIION SEURAKUNTA
1843 Paris St. Puh. 674-6583
Sudbury, Ont.

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
85 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

NOPEA . . . Täydellinen
"GOLDEN
keskus-
lämmitys-
öljypalvelu
Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.
Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa
TAUNO LUNDGREN
Kontt. 674-3585 Kotiin 674-5337

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
144 Elgin St. S., Sudbury

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston ylimääräinen kokous on Finnish haalilla helmik. 2 pnä heti siellä tarjottavan laatikkopäivällisen jälkeen. Keskustellaan maaliskuun alussa pidettävien CSJ:n laajennetun Tpk:n ja Vapaus kustannusosakeyhtiön vuosikokouksen asioista. Kaikki mukaan, please.

Osaston järjestämä päivällistilaisuus on Finnish haalilla sunnuntaina, helmikuun 2 päivänä.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30.

CSJ:n Wanupin osasto sekä v- ja u-seura Visan yhteinen kokous Helmi ja Olli Lindroosin kodissa tiistaina, helmikuun 4 pnä kello 7.30 illalla. Tervetuloa.

Työn Puiston mainio sauna on yleisön käytettävissä keskiviikkoisin lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Herkkusuille ja kotikokeille erikoispäivä

Sunnuntaiksi on herkkusuille, joita meistä enemmistö taitaa olla, ja kotikokeille, tiedossa erikoistilaisuus. Kotikokeille siksi, että hekin saavat vapauden sunnuntaipuolisen valmistamisesta ja meille herkkusuille yleensä (kotikokit mukaanluettuna) siksi että Finnish haalin laatikkopäivällisillä on taas kaikenlaisia herkkuja niin että pöydät notkuvat.

Tarjoilu alkaa kello 12 päivällä (sunnuntaina, helmik. 2 pnä) ja aterian hinta on vain $1.00 aikuisilta ja 50 senttiä lapsilta. Tervetuloa perhekunnittain herkuttelemaan — ja tuokaa vielä tuttavannekin tullessa, sanovat tilaisuuden järjestäjät.

Seurapelitilaisuus Beaver Lakella helmikuun 9 päivänä

Naistenkerhon järjestämä seurapelitilaisuus on Beaver Laken haalilla sunnuntaina, helmikuun 9 päivänä, alkaen kello 12 päivällä.

Tilaisuudessa tarjoillaan myös kahvikultaa pullan kera. Kaikki lämpimästi tervetulleita, sanovat naiset.

Asuntoyksikköjen rakennustyöt pannaan nyt alulle

Catkeyn rakennusyhtiö aloitti työskentelyt tällä viikolla ja antoi vakuutuksen, että 50 vanhempien kansalaisten asuntoyksikköä tulee valmistumaan heinäkuuhun mennessä.

Ontarion Housing Corporation (OHC) kanssa tekemänsä urakkasopimuksen mukaan Catkey rakentaa 50 vanhemman kansalaisen asunnon lisäksi 127 perheasuntoa, joita tullaan vuokraamaan palkkatuloihin sidottavilla vuokrilla.

Catkey käväisi pikakäynnillä Sudburyssa viime lokakuussa, mutta asuntoyksikköjen rakentamistyöt keskeytettiin melkein heti sen jälkeen kun liittohallituksen kulkulaitosministeri Paul Hellyer oli avannut virallisesti Borgia-kadun uudestaanrakentamisohjelman.

Catkeyn alaurakoitsijat alkavat lyhyen ajan kuluessa työskentelyn maanalaisten yhteyksien (sähkö, puhelin, vesi ja viemäri-johtojen) liittämiseksi päälinjoihin, jotka on jo asennettu kaupungin toimesta Louis kadun alueelle.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Luokkasodan liekeistä noussut TUL

Helsinki. — Elinvoimainen, nuoruuden ja voiman vertauskuva, Työväen Urheiluliitto täytti tammikuun 26. päivänä 50 vuotta.

Työväen Urheiluliitto syntyi kansalaissodan liekeistä. Sen synnyttäjänä toimi porvarillinen urheiluliike, joka luokkasodan antamassa voimantunnossa luuli, että työväen urheiluseurat voidaan tuhota.

TUL:n perustaminen oli työläisurheilijoiden vastaus vainoihin. Niin kävi myöhemminkin: vainot vain lujittivat TUL-henkeä.

Työväenseurojen erottaminen siihen asti yhteisenä säilyneestä TVUL:stä vuonna 1918 loi aatteellisen perustan uuden keskusjärjestön työlle: TUL on perustamisestaan lähtien tunnustautunut osaksi työväenliikettä. Tämä ratkaisi myös TUL:n aatteitten kestävyyden. TUL on tulevaisuuden yhteiskunnassa johtavaan asemaan siirtyvän työväestön liikettä.

TUL MERKINNYT MUITAKIN KUIN KILPAURHEILUA

TUL:n urheilijoille on TUL merkinnyt ja merkitsee paljon muutakin kuin vain jäsenyyttä jossakin liittoon kuuluvassa seurassa.

Urheilutoimintojen syntyjä syviä tuntemattomat ovat usein ihmetelleet, mikä on saanut TULn urheilijat seisomaan niin tiukasti seurojensa ja liittonsa takana vaikeimpinakin vuosina.

Esitin Lontoon olympiakisojen keihäänheiton kultamitalimiehelle "Tapsa" Rautavaaralle, Helsingin olympiakisojen kultamitalipainijalle ja Lontoon kisojen hopeamiehelle Kelpo Gröndahlille, luistelussa ME-tulokseen sekä v. 1959 maailmanmestaruuteen yltäneelle Juhani Järviselle sekä nykypäivän TUL:n urheilun edustajalle, Suomen korkeushyppymestaruuden kaksi perättäistä kertaa voittaneelle Antero Tapolalle vastattavaksi kaksi kysymystä:

1. Merkitseekö TUL sinulle muuta kuin, että olet sen jäsenyyteen kuuluvana kilpailut koti- ja ulkomailla.

2. Miksi olet edelleenkin TULn jäsen, vaikkei se olekaan sinulle taloudellisesti ehkä edullista, päin vastoin?

* * *

TAPIO RAUTAVAARA:

1. Kyllä se merkitsee, mutta ei ole enää niin vaikeata kuin ennen oli. Kysymykseesi on kuin syvä ruoppauskauha, joka kaivaa vanhoja kerrostumia esiin.

Liityin TUL:n jäseneksi jo pikkupoikana, kun Oulunkylän Tähti otti paikkakunnan kaikki työläismukulat siipiensä suojiin. Äitini oli TUL:n Nokian Pyryn perustajajäseniä. Hän oli myös mukana tappelemassa Suomeen kahdeksan tunnin työaikaa. Kai sekin jo kertoo jotakin. Suuntani oli siis kutakuinkin selvä.

TUL on eräs minun kasvattajista: työ, elämä ja laulu tekivät lopun.

2. Ensimmäinen vastaukseni sivuaa jo toistakin kysymystä. Että miksi kuulun TUL:oon edelleenkin? Olen periaatteessa uskollinen ja tulen toimeen. Nykyään on helppoa ja leikintekoa olla TUL:n jäsen. Toista oli pulavuosina lapualaisaikana 1930—1935. Silloin se kysyi sisua ja selkärankaa. Mutta kun on jätkän sielu niin on. Hyppi ne porvaritkin siihen aikaan mikä minnekin. Sen aikaisista vaikeuksista voisi kertoa paljonkin, mutta antaa menneiden olla. TUL:n jäsenyys oli ennen minulle epäedullista, vaan ei ole enää. Ihmisten kannanotot ovat hiukan muuttuneet humanistisemmiksi, ymmärtäväisemmiksi. Mutta vain hiukan, jos seuraatte esimerkiksi tämän päivän asioita.

Nuorempana kun apua tarvitsin, liiton muuttaminen olisi kai ollut minulle edullista. Monet tekivät niin, mutta se oli heille usein henkisesti vaikeata. Nyt vuosien mennen ovat sitä hiljaisina hetkinään katunet. Ovat sitä minulle kahden kesken kertoneet.

Sanotaan, että kaiken menneen päälle kasvaa aina ruoho. Mutta on kohtia joihin ruoho ei koskaan kasva.

Näin siis vastasi reissumies "Tapsa" Rautavaara.

* * *

JUHANI JÄRVINEN:

1. Liittyessäni TUL:oon olin nuori poika ja tällöin eivät luonnollisestikaan omat ajatukset niinkään ratkaisevia olleet. Sen määritteli lähinnä ympäristö, jossa kotini oli. Vanhempani johdattivat minut TUL:n seuraan.

2. Tunsin kuuluvani seuraani silloinkin kun olin aktiiviaikanani parhaassa kunnossani. Mitä sen jälkeen olen toiminut valmentajana, TUL:n luistelujaostossa ja seuraportaassa, niin siihen vastaaminen on jo enemmän periaatteellista siinä mielessä, että tunnen kuuluvani siihen yhteiskuntaluokkaan, joka on TUL:n toiminnan takana.

* * *

KELPO GRONDAHL:

1. Olen kuulunut TUL:oon pikkupojasta lähtien. Se on osa nuoruuttani, osa parhaita nuoruusvuosiani. Tulin TUL:n kautta mukaan työväenliikkeeseen. Näen edelleenkin TUL:n työväenliikkeenä, johon kuulun.

2. Ollessani "pinnalla" urheilijana minulle ehkä olisi taloudellisesti ollut edullisempaa luopua TUL:sta. Olisin ainakin ehkä saanut maailmanmestaruuden lisää. En kuitenkaan koskaan edes ajatellut tätä askelta vaikka — sanon sen suoraan — minua ei TUL:ssa kohdeltukaan erityisemmän hellävaraisesti.

* * *

ANTERO TAPOLA:

1. Minulle on oma seurani Myllykosken Toverit, johon olen kuulunut pikkupojasta alkaen, merkinnyt paljon. Seurassani on minua tuettu ja seuratovereitani saan kiittää paljon siitä, että olen yltänyt myös urheilullisiin saavutuksiin.

2. En näe urheilua minään taloudellisena kysymyksenä. Tällä hetkellä meillä on yleisurheilussa suhteellisen hyvä yhteistoiminta. Olen tyytyväinen ja toivon toistenkin sitä olevan.

* * *

Vastaukset eivät kaivanne kommentteja. — Veikko Tarvainen.

Hanuritaiturien, Laihon veljesten konsertti 1 pnä

Kuten on jo aikaisemmin tiedoitettu, tunnettujen suomalaisten hanuritaiteilijain, Laihon veljesten konsertti on Lo-Ellen Parkin korkeakoululla lauantaina, helmikuun 1 päivänä, alkaen kello 8 illalla.

Nyt Pohjois-Amerikan mantereella konsertoimassa olevilla Laihon veljeksillä on hyvä soittajan maine ja heidän konserttiensa sanotaan saaneen tällä mantereella suurta kiitosta kuulijakunnaltaan. Sisäänpääsy lauantai-iltaiseen konserttiin on $2.00 ovella ($1.50 etukäteen) ja lapsilta $1.00.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Aate Nykänen, Sudbury, Ont. on lahjoittanut täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi $2.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitoksensa lahjoituksesta.

Ent. sudburylainen, tunnettu tiedemies Neuvostoliitossa

Monet vanhemmat suomalaiset Sudburyssa ja ympäristössä muistanevat vielä Otto ja Hilja Kratzin, jotka perheensä kanssa muuttivat Neuvostoliittoon monien muiden kanssa 1932. Heidän mukanaan meni myöskin poikansa Kauko Kratz, joka niihin aikoihin kävi kansakoulua Sudburyssa ja edistyi erinomaisesti koulussa.

Neuvostoliittoon päästyään avautui Kaukolle erinomainen tilaisuus päästä kouluun ja jatkaa opintojaan. Siellä hän menestyi hyvin ja on tällä hetkellä tunnettu tiedemies, geologi. Hän toimii professorina Petroskoin yliopistossa josta siirrettiin hiljattain Leningraadiin. Kauko on puskenut eteenpäin suurenmoisesti. Tässä pieni lainaus Neuvosto-Karjalan eräästä lehdestä:

Kauko Kratz Tiedeakatemian kirjeenvaihtajajäsen.

"Kuten edellisessä lehdessämme todettiin, Moskovassa suoritettiin SNTL:n tiedeakatemian uusien akadeemikkojen ja kirjeenvaihtajajäsenten vaalit. Täsmempien tietojen mukaan voimme kertoa, että 866 ehdokkaasta valittujen Akademian 80 kirjeenvaihtajajäsenten joukossa on myös petroskoilaisille hyvin tunnettu tiedemies Kauko Kratz, joka useita vuosia oli johtavana hahmona geologian instituutissamme." Toivomme Kaukolle jatkuvaa menestystä ja olemme ylpeitä hänestä.

Hilja ja Kauko lähettävät terveisiä entisille tutuilleen Sudburyssa ja muualla jotka heidät vielä muistavat.

Tekonimus.

Moottorikelkkailija sytteeseen kolarista

No. 69 maantiellä lähellä Hanmeriä tapahtuneessa auton ja moottorikelkan välisessä kolarissa ei sattunut henkilövahinkoja 19-vuotiaan moottorikelkkailijan päästyä pelkällä säikähdyksellä, mutta moottorikelkka romuuntui täydellisesti.

Poliisit tiedoittivat, että Fernard Lalievre, Hanmeristä, ajoi moottorikelkallaan maantien läntiseen suuntaan ja kääntyi Ann Desforgesin, Capreolista, ohjaaman auton eteen. Autoon tuli noin $100 vahingot ja moottorikelkka tuhoutui täydellisesti, sanottiin raportissa.

Lalievreä vastaan on nostettu syyte huolimattomasta moottorikelkalla ajosta.

Saigon epäilevällä kannalla Tet-uudenvuoden aselevosta

Saigon. — Saigonin hallitus vihjaili keskiviikkona, että se voi mahdollisesti hyväksyä osittain Vietkongin suunnitelman Tet-juhlallisuuksien ampumatauosta.

Eräs puhemies sanoi Saigonin olevan halukkaan noudattamaan ampumataukoa helmikuun puolen välin juhla-aikana. Yksi asia on selvä. Jos nyt julistetaan ampumatauko, niin se ei tule olemaan pitkä, sanoi Saigonin eräs edustaja. Tet-uusivuosi alkaa tänä vuonna helmikuun 17 pnä.

Istumalakosta sotaoikeuteen

San Francisco. — Kuutta nuorta amerikkalaista sotilasta vastaan aloitettiin sotaoikeudenkäynti sen johdosta kun he osallistuivat istumalakkoon protestoidessaan erään toverinsa kuolemaan johtanutta ampumatapausta armeijan Presidion sotilasvankileirillä. Kuutta nuorukaista syytetään kapinoinnista.

Sotilaspoliisit käännyttivät takaisin noin 150 mielenosoittajaa, jotka koettivat tunkeutua armeijan sotilasvankileirille p r o t e stoidakseen suurta huomiota osakseen saanutta sotaoikeudenkäyntiä vastaan.

Nämä kuusi nuorukaista ovat ensimmäiset, jotka joutuvat sotaoikeuden eteen viime lokakuisen protestin johdosta. Sotavankileirillä olijat protestoivat sen johdosta kun 19-vuotias Richard Bunch tuli ammutuksi vartijain toimesta.

Haluavat saada anniskeluluvan

Waterloo, Ont. — Waterloon yliopiston johtokunta äänesti keskiviikkona, että pyydetään maakuntahallitusta muuttamaan väkijuomalakeja ja sallimaan yliopistojen alueella anniskeluravintolat.

Finnair saa välilaskuoikeudet Kööpenhaminaan

Helsinki. — Finnairin uuden lentoliikennelinjan Helsingistä New Yorkiin avaaminen varmistuu. Asiaan voidaan ulkoministeri Ahti Karjalaisen mukaan nyt nyt pitää täysin varmana, sillä Kööpenhaminan välilaskuoikeutta ja sieltä matkustajien ottoa koskevissa ulkoministeritason neuvotteluissa päästiin viime viikon perjantaina monista tärkeistä kysymyksistä yksimielisyyteen.

Ministri Karjalainen palasi lauantaina Kööpenhaminasta Helsinkiin neuvoteltuaan Finnairin New Yorkin -reitistä Tanskan ulkoministerin Poul Hartlingin kanssa. Karjalaisen lentoasemalla antaman lausunnon mukaan lentää suomalainen lentokone Helsingistä New Yorkiin 15. toukokuuta.

Asia ei kuitenkaan ole vielä yksityiskohdiltaan aivan selvä, vaan viimeisistä lentoreittiin liittyvistä vielä ratkaisemattomista seikoista saapuu ulkoministeri Hartling Helsinkiin neuvottelemaan "lähiviikkoina".

Juuri kysymys siitä kuinka "täydellisesti" Finnair käyttää Kööpenhaminan välilaskuoikeutta ja oikeutta ottaa sieltä matkustajia, kaipaa lisäneuvotteluja.

— Talvi alkaa talvipäiväntasauksesta joulukuun 22 p:nä ja kestää 89 vuorokautta ja yhden tunnin.

Ilmoitus suomalaisille!
TUNNETTU SUOMALAINEN MYYMÄMIES
SULO HEINO
on nyt INTERNATIONAL trokien
(Natikka)
myyntiosastomme johtaja

Poiketkaa, soittakaa puhelimitse tai kirjoittakaa, että saatte kaikki yksityiskohtaiset tiedot INTERNATIONAL suosituista ja tehokkaista kuorma-autoista.

TROKEJA ½—80 TONNIIN SAAKKA

V-O-B EQUIPMENT LTD.
Puh. 566-3511
404 Falconbridge Rd.
Sudbury, Ontario

1.—8.—15.—22.)

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Täyssäilykkeistä nopeasti ateria

Täyssäilykkeet ovat ainoa säilöntämuoto, joka säilyttää tuotteen käytännöllisesti katsoen muuttumattomana lähes rajattomasti. Hapen vaikutus on eliminoitu sulkemalla tölkit ilmatiiviisti. Korkea kuumentaminen l. steriloInti tuhoaa tuotteissa luonnostaan olevat pieneliöt. Tölkin sisältö säilyy muuttumattomana avaamishetkeen asti.

Tölkkien materiaalina käytetään peltiä tai lasia. Peltitölkit on lakattu molemmin puolin, joten tuotteisiin ei tule "tölkin makua". Saumaukset on tarkistettu joten ne kestävät jos tölkit säilytetään oikein.

Paras säilytyspaikka on viileä, kuiva auringonvalolta suojattu. Jääkaappi ei ole oikea säilytyspaikka, miksi täyttääkään pientä jääkaappia tuotteilla jotka vievät tilaa ja säilyvät paremmin muualla. Pitempiaikainen säilyttäminen kosteassa tilassa aiheuttaa sen että tölkin pinta ruostuu, ja puhkaisee ajanmittaan tölkin pinnan. Tällöin ilmaa pääsee tölkin sisään, ilman mukana pieneliöitä ja seurauksena on tuotteen pilaantuminen. Kotoinen kuivakomero on hyvä säilytyspaikka.

Täyssäilykkeitten säilyttävä tekijä on juuri tuo sterilosoiminen. Muita säilöntäaineita ei tarvita.

Elintarvikemyymälän säilykevalikoimassa on satoja erilaisia tölkkejä. Tuotteet ovat sellaisenaan tai kuumennettuna valmiita käytettäväksi.

Tölkin avaaminen saattaa joskus tuottaa vaikeuksia. Kun tuote on kiinteä, tölkki on syytä avata molemmista päistä ja työntää sisältö ulos. Näin lihapyörykät ja pihvit pysyvät ehyinä. Lasitölkin kierrekansi on joskus erittäin tiukka, sillä tölkissä on alipainetta ja kansi pysyy tiiviisti kiinni. Käännettäessä kantta lusikan varrella ilmaa pääsee tölkkiin ja kansi aukeaa. Toinen avaamiskeino on tölkin käyttäminen kuumassa vedessä, jolloin kannen kumitiiviste turpoaa ja tölkki avautuu helposti.

Entä tyhjien tölkkien hävittäminen? Kaupunkioloissa tietenkin yleisiin roskatynnyreihin, maalla sen sijaan tyhjistä peltitölkeistä voi tulla harmia. Kun tölkki avataan molemmista päistä, litistetään ja kätketään kompostiin, se ajanmittaan maatuu itsestään. Vedessä sen sijaan pelti vain ruostuu ja on vaaraksi uimareille.

Hyvin hoidettu kestää kauemmin

Kymmenen hyvää neuvoa niille, jotka käyttävät kangaspaitoja ja niille, jotka suosivat nailonpaitoja.

1. Paitaa ei pidä käyttää yhtä päivää kauempaa kerrallaan. Silloin se kuluu vähemmän pesussa.

2. Älkää antako paidan maata kauan likaisena. Likaiseksi pinttynyttä paitaa on vaikea saada puhtaaksi.

3. Muistakaa: huuhtelu on yhtä tärkeä kuin itse pesu.

4. Ripustakaa paita kuivumaan vaatepuulle ja kääntäkää kalvosimet olkapäille. Silloin paita kuivuu nopeammin.

5. Muotoilkaa kaulus oikeaan muotoonsa ja tarkistakaa, ettei se joudu kosketuksiin vaateripustimen metallikoukun tai muun ruostuvan metallin kanssa.

6. Seuratkaa tarkoin paidan mukana erillisellä lipukkeella tai pakkauksessa olevia pesuohjeita. Muistakaa, että liian lämmin vesi voi pilata paidan.

Mikäli on kysymys nailonpaidasta on huomioitava lisäksi seuraavaa:

7. Nailonpaitoja ei saa rypistää — ei silloinkaan, kun ne ovat kuivia. Ripustakaa nailonpaita aina vaateripustimelle.

8. Mikäli kaulusta täytyy hangata, hangatkaa sitä paikkaa helmalla. Harjaaminen jäykällä harjalla pilaa kauluksen.

9. Nailonpaidat eivät saa kuivua alttiina auringonpaisteelle.

10. Älkää koskaan yrittäkö valkaista nailonpaitoja kloorilla. Niistä tulee harmaita eikä valkoisia.

Kevyttä hedelmillä

Hedelmillä voimme keventää sekä aterioitamme että omaa painoamme. Käytämme hedelmiä yleisesti jälkiruoissa ja leivonnaisissa, mutta hedelmien käyttö esimerkiksi liharuokien keventäjänä ja maustajana ei meillä ole yleistynyt.

Tämän kertaiset ruokalajimme ovat amerikkalaisesta keittiöstä.

OMENA-KANA-SALAATTI

Kanan palasia
2 kp omenakuutioita
3 rkl sitruunamehua
⅔ kp pilkottua selleriä
3 kovaksi keitettyä munaa
½ kp pähkinöitä tai paahdettuja manteleita
1 iso tai 2 pientä salaatinkerää
pippuria
1omena
⅔ kp majoneesia

Ainekset sekoitetaan salaattikulhossa ja valellaan sitruunamehulla. Majoneesi maustetaan ja sekoitetaan salaattiin, koristeeksi omenarenkaita, jotka on kastettu sitruunamehuun.

PÄÄRYNÄ-JUUSTO-SALAATTI FIESTA

2 kypsää päärynää
½ kp juustokuutioita
2 salaatinkerää
1 rkl sitruunamehua
1 rkl sokeria
¼ rkl suolaa
¼ kp roquefortjuuston muruja
1 kp hapanta kermaa tai kermaviiliä

Leikkaa päärynät pitkittäin lohkoiksi ja lisää revityt salaatinlehdet ja juustokuutiot. Sekoita kastikkeeksi kerma, sitruunamehu, sokeri, suola ja juustomuruset ja kaada salattiin.

OMENA-SIANLIHAVUOKA

2 isoa viipaletta rasvatonta sianlihaa
4—5 omenaa paksuhkoina renkaina
1 rkl sokeria
Kastike:
1 tl voita
1 sipuli hienonnettuna
2 tl maissijauhoja
1 sitruunan mehu
1 appelsiinin kuori
1 tl sinappia
suolaa, pippuria

Keitä sipulia voissa kunnes se on läpikuultavaa, lisää maissijauhot sekoitettuna tilkkaan vettä sekä muut aineet, anna kiehahtaa.

Aseta liha sopivasti paloiteltuna vuoan pohjalle, päälle omenarenkaat. Kaada päälle kastike ja paista kuumassa uunissa noin 25 min.

PÄÄRYNÄVANUKAS

6 päärynää (voivat hyvin olla puolikypsiä)
¼ kp margariinia tai voita
¾ kp fariinisokeria
1 muna
¾—1 kp vehnäjauhoja
1 tl leivinjauhetta
½ tl suolaa
¾ kp vettä
½ tl vaniljaa

Pane päärynät viipaleina vuoan pohjalle. Vatkaa margariini tai voi ja sokeri vaahdoksi ja lisää siihen muna. Sekoita jauhot, leivinjauhe ja suola ja lisää margariini sokerivaahtoon. Sekoita taikinaan vähitellen vesi ja vanilja. Kaada päärynöiden päälle ja paista noin 1 tunti kohtalaisessa lämmössä. Tarjoa kerman tai vaniljakastikkeen kanssa.

Ruokamyrkytys

Ruokamyrkytys on yhtä tavallinen kuin epämiellyttäväkin sairaus. Mutta sitä voi karttaa seuraavien sääntöjen mukaan: 1) Viekää kaikki helposti pilaantuvat ruokatarvikkeet mahdollisimman nopeasti jääkaappiin, 2) älkää maistelko ruokaa joka näyttää pilantuneelta tai epäilyttävältä, 3) älkää milloinkaan valmistako eväsvoileipiä päivää ennen tarvetta, 4) välttäkää sitä että keitetty liha ja kostea leipä pääsisivät koskeutkseen toistensa kanssa, 5) etikka ja pikkelsi vähentävät ruokamyrkytyksen vaaraa.

Avioliittoja enempi — lapsia vähempi

Ottawa. — Lasten syntyväisyysmäärä oli vuonna 1968 Canadassa alhaisin mitä se on koskaan aikaisemmin ollut, mutta tulevaisuuden toiveet voivat olla paremmat, koska vuoden kuluessa solmittiin enemmän avioliittoja.

Viime vuonna lapsia syntyi 17.7 jokaista 1,000 asukasta kohden ja tämä oli jo 11 peräkkäinen vuosi kun syntyväisyysmäärä osoitti laskua. Vuonna 1957 lasten syntyväisyysmäärä oli 28.2 jokaista 1,000 asukasta kohden.

Mutta avioliittojen solmintamäärä lisääntyi viime vuonna jo viidentenä peräkkäisenä vuotena sen nyt ollessa 8.5 avioliittoa jokaista 1,00 asukasta kohden. Vuotta alemmin avioliittoja solmittiin 8.1 ja v. 1963 niitä solmittiin ainoastaan 6.9 jokaista 1,000 asukasta kohti.

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO

Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.

VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME

233 Larch St. Sudbury